

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA LÍBEZNICE,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**
Měšická 322, 250 65 Líbeznice

Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1 Předkladatel	4
1.2 Zřizovatel školy	4
1.3 Platnost dokumentu	5
2. Charakteristika školy.....	6
2.1 Počet oborů	6
2.1.1 Pro koho byla ZUŠ založena.....	6
2.1.2 Jaké obory naše ZUŠ nabízí.....	6
2.1.3 Jak probíhá výuka.....	6
2.1.4 Kde probíhá výuka	7
2.2 Historie školy	7
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4 Vybavení školy a její podmínky	7
3. Zaměření školy a její vize.....	7
4. Výchové a vzdělávací strategie	8
4.1 Strategie hudebního oboru	8
4.1.1 Kompetence k umělecké komunikaci	8
4.1.2 Kompetence osobnostně sociální.....	8
4.1.3 Kompetence kulturní	8
4.2 Strategie výtvarného oboru	9
4.2.1 Kompetence k umělecké komunikaci	9
4.2.2 Kompetence osobnostně sociální.....	9
4.2.3 Kompetence kulturní	9
4.3 Strategie tanečního oboru	10
4.3.1 Kompetence k umělecké komunikaci	10
4.3.2 Kompetence osobnostně sociální.....	10
4.3.3 Kompetence kulturní	10
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	11
5.1 Hudební obor.....	11
5.1.1 Přípravné studium.....	12
5.1.2 Hudební nauka	13
5.1.3 Studijní zaměření Hra na kytaru	15
5.1.4 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru.....	18
5.1.5 Studijní zaměření Hra na baskytaru	21
5.1.6 Studijní zaměření Hra na akordeon.....	24
5.1.7 Studijní zaměření Hra na klavír.....	28

5.1.8	Studijní zaměření Hra na varhany	33
5.1.9	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje.....	36
5.1.10	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	40
5.1.11	Studijní zaměření Sólový zpěv	43
5.1.12	Studijní zaměření Sborový zpěv.....	49
5.1.13	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	52
5.1.14	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	56
5.1.15	Studijní zaměření Hra na klarinet	60
5.1.16	Studijní zaměření Hra na saxofon	64
5.1.17	Studijní zaměření Hra na trubku	68
5.1.18	Studijní zaměření Hra na trombon	71
5.1.19	Studijní zaměření Hra na tenor (tubu)	74
5.1.20	Studijní zaměření Hra na housle (violu)	77
5.1.21	Studijní zaměření Hra na violoncello.....	80
5.1.22	Studijní zaměření Hra na kontrabas.....	83
5.2	Povinně volitelné předměty	86
5.2.1	Komorní hra	86
5.2.2	Soubořová hra.....	88
5.2.3	Hra v orchestru	90
5.2.4	Sborový zpěv	92
5.2.5	Komorní zpěv	94
5.2.6	Hudební seminář	96
5.2.7	Klávesový seminář	97
5.3	Výtvarný obor	98
5.3.1	Studijní zaměření Výtvarná tvorba.....	99
5.3.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba multimediální	104
5.4	Taneční obor	108
6.	<u>Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....</u>	114
7.	<u>Vzdělávání žáků mimořádně nadaných .....</u>	114
8.	<u>Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy.....</u>	115
8.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	115
8.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	116

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program Základní školy a Základní umělecké školy Líbeznice, příspěvkové organizace

1.1 Předkladatel

Základní škola a Základní umělecká škola Líbeznice, příspěvková organizace

Měšická 322
250 65 Líbeznice
IČ 00 87 59 11

Ředitelka školy

Mgr. Ivana Pekárková
telefon: 283 981 085
e-mail: pekarkova@zslibeznice.cz

Zástupkyně ředitelky pro ZUŠ

Mgr. Iva Štrynclová
telefon: 770 178 739
e-mail: strynclova@zslibeznice.cz

Autoři ŠVP

Kolektiv pedagogů Základní školy a Základní umělecké školy Líbeznice, příspěvkové organizace

Koordinátor ŠVP

Mgr. Stanislava Hlavinková
telefon: 770 127 760
e-mail: hlavinkova@zslibeznice.cz

1.2 Zřizovatel školy

Obec Líbeznice

Mělnická 43
250 65 Líbeznice

telefon: 283 981 058
e-mail: obec@libeznice.cz
web: www.libeznice.cz

1.3 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program Základní školy a Základní umělecké školy Líbeznice, příspěvkové organizace je platný a účinný od 1. září 2019. Nahrazuje předchozí znění Školního vzdělávacího programu Základní školy a Základní umělecké školy Líbeznice platného od 1. 9. 2018.

Mgr. Ivana P e k á r k o v á
ředitelka školy

Mgr. Iva Štrynclová
zástupkyně ředitelky pro ZUŠ

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů

Základní umělecká škola Líbeznice (dále jen ZUŠ) nabízí možnost studia ve třech uměleckých oborech:

- hudební obor (dále HO)
- výtvarný obor (dále VO)
- taneční obor (dále TO)

Kapacita školy je 320 žáků.

2.1.1 Pro koho byla ZUŠ založena

- Přípravné studium je pro děti ve věku 5 – 7 let (předškoláci a žáci 1. tříd ZŠ)
- Základní studium I. stupně je pro děti ve věku 7 – 14 let.
- Základní studium II. stupně je pro studenty ve věku 15 – 19 let.

2.1.2 Jaké obory naše ZUŠ nabízí

- V hudebním oboru nabízíme výuku těchto studijních zaměření:
Dechové nástroj – Hra na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, trombon, tenor
Smyčcové nástroje – Hra na housle, violu, violoncello, kontrabas
Klávesové nástroje – Hra na klavír, varhany, elektronické klávesové nástroje, akordeon
Strunné nástroje – Hra na kytaru, elektrickou kytaru, baskytaru
Hra na bicí nástroje
Sólový zpěv
Sborový zpěv
- Ve výtvarném oboru nabízíme výuku těchto studijních zaměření:
  1. Základy výtvarného vyjadřování
  2. Výtvarná tvorba (Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Výtvarná praxe, Výtvarná teorie)
  3. Výtvarná tvorba multimediální (Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Multimediální tvorba, Výtvarná praxe, Výtvarná teorie)
- V tanečním oboru nabízíme výuku těchto studijních zaměření:
  1. Taneční příprava a praxe
  2. Taneční a klasická průprava, Lidové a společenské tance, Moderní tance a taneční improvizace
  3. Klasická průprava, Technika současného tance, Taneční kompozice a improvizace

2.1.3 Jak probíhá výuka

- Individuálně především v HO
- Kolektivně především v TO a VO (výuka ve skupinách 5 – 15 žáků), v HO je kolektivním předmětem především Hudební nauka, Hudební seminář, Sborový zpěv. V návaznosti na dosaženou interpretační úroveň žáci navštěvují volitelný předmět Hra v orchestru, Komorní hra nebo Souborová hra. Pro žáky studující hru na klávesové nástroje je určen Klávesový seminář, zpěváci mají možnost volitelného předmětu Komorní zpěv.

- V případě, že z žáků jednoho ročníku nelze sestavit skupinu s předepsaným počtem žáků, lze kolektivní výuku realizovat ve skupinách žáků různých ročníků (malotřídní způsob).
- Ve školních hudebních tělesech, zejména v pěveckém sboru a orchestru lze obsazení doplnit bývalými žáky a absolventy školy.
- Výuka probíhá od pondělí do pátku a je možné ji realizovat i o víkendech, případně v době prázdnin a státních svátků.

2.1.4 Kde probíhá výuka

Výuka všech nabízených oborů probíhá v budově, případně areálu Základní školy a Základní umělecké školy v Líbeznicích, příspěvkové organizace, ulice Měšická 322. Projektová výuka může probíhat i mimo areál školy.

2.2 Historie školy

Přestože je v obci Líbeznice pořádána řada kulturních akcí (Divadlo Pavla Kožíška, pravidelné kulturní akce pořádané obcí, aktivní spolkový život, obecní knihovna, základní škola, mateřská škola, aktivity v kostele sv. Martina), představuje ZUŠ významnou instituci doplňující jejich nabídku.

ZUŠ byla založena v roce 2012, kdy byla zřízena obcí jako spojení Základní školy a Základní umělecké školy. Ve školním roce 2012/2013 začala výuka žáků ZUŠ v prostorách základní školy. Postupně byly prostory pro výuku žáků ZUŠ přizpůsobovány potřebám umělecké výuky a dnes ZUŠ využívá vlastní oddělený pavilon a aulu školy. V jejím čele stojí Mgr. Iva Štrynclová, jako zástupkyně ředitelky pro ZUŠ.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složen z aprobovaných pedagogů, případně studentů uměleckých škol, jejichž praxe je kratší, ale přináší naší škole mladistvý elán a čerstvé poznatky. Část pedagogů se aktivně věnuje koncertní činnosti, což je velkou inspirací pro žáky. Hlavním kritériem při sestavování pedagogického sboru je pro nás ochota učitelů pracovat pro děti, pro školu, pro rozvoj kulturního ducha obce.

2.4 Vybavení školy a její podmínky

Vybavení školy je vzhledem k dobré spolupráci se zřizovatelem na odpovídající úrovni pro poskytování uměleckého vzdělávání.

ZUŠ má k dispozici nadstandardně vybavený sál v podkroví školy, který je pravidelně využíván jako taneční a koncertní sál.

Výtvarný obor je od roku 2019 technicky vybaven pro výuku multimediální tvorby.

V suterénu školy má ZUŠ k dispozici akusticky optimalizovanou učebnu bicích a žesťových nástrojů.

3. Zaměření školy a její vize

Naším cílem je vychovávat a hlavně vychovat kulturní generaci, tzn. mladé lidi, kteří budou kulturu potřebovat a sami se budou podílet na kulturním dění ve své obci a jejím okolí. Chceme kulturní výukou působit na estetické cítění žáků, formovat jejich postoje k umění. Ve spolupráci s rodinami žáků chceme ve škole vytvořit atmosféru důvěry a vzájemného respektu.

Postupně rozšiřujeme nabídku studijních oborů, nabízíme využití nových technických prostředků ve výuce (především ve výtvarném oddělení), vytváříme co možná nejlepší podmínky našim žákům, aby je práce v naší ZUŠ bavila, aby jim samotným záleželo na dosažení co nejlepších výsledků.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Pedagogové naší školy jsou připraveni uplatňovat níže uvedené výchovné a vzdělávací postupy pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

4.1 Strategie hudebního oboru

4.1.1 Kompetence k umělecké komunikaci

Chceme vést žáky tak, aby si uvědomovali souvislost postupně nabytých praktických zkušeností a teoretických vědomostí, důležitost návyku pravidelného cvičení na hudební nástroj. Jsme si vědomi rozdílnosti předpokladů a temperamentu žáků, podle nich chceme volit individuální postup a výběr učebního materiálu i přednesových skladeb.

Vedeme žáky k vlastní představě o interpretaci uměleckého díla, učíme je poznávat hudbu různých období, stylů i žánrů. Přibližujeme žákům dobové pozadí vzniku skladeb, i k jakým účelům byly napsány. Učíme žáky správné interpretaci, od jednoduchých skladbiček po složitější díla. Seznamujeme žáky s hudebními výrazovými prostředky. Vedeme žáky k tomu, aby si uměli vybrat skladbu, která odpovídá jejich schopnostem a hudebnímu zaměření. Podle toho, jak se zlepšuje orientace žáků v notovém zápisu, volíme hudební materiály pro muzikantský rozvoj každého z nich.

Za důležité považujeme probudit v žákovi vztah k jeho hudebnímu nástroji, chuť k cílevědomé a ukázněné práci. Cestou osobního prožitku při interpretaci a prohlubováním vědomostí v hudebním oboru vychováváme z žáka nejen interpreta, ale i poučeného posluchače.

4.1.2 Kompetence osobnostně sociální

Působíme na utváření kladných vlastností žáků skrze výuku hry na nástroj – pěstujeme v nich vytrvalost, trpělivost, schopnost překonávat překážky, posilujeme jejich odvahu a sebevědomí, pocit odpovědnosti, rozvíjíme jejich estetické cítění a kulturní rozhled.

Připravujeme žáky na veřejná vystoupení co nejlepším nastudováním vybraných skladeb, též nácvikem soustředění na výkon, chování na jevišti i v publiku (žáci se učí naslouchat výkonům svých spolužáků), seznamujeme žáky se způsobem vhodného oblékání na kulturní akce. S ohledem na jejich schopnosti motivujeme žáky k veřejnému vystupování, prací v souboru či orchestru u nich posilujeme kolektivního ducha a schopnost týmové práce.

4.1.3 Kompetence kulturní

Naši učitelé se svým příkladem snaží vzbudit u žáků zájem o hudbu a motivovat je k pravidelné návštěvě kulturních akcí. Zapojujeme žáky do kulturních projektů, které je učí vnímat umělecké a kulturní hodnoty jako součást lidské existence.

Vedeme žáky ke snaze co nejlépe reprezentovat školu na veřejnosti formou koncertů, účasti na festivalech i soutěžích, kde mají možnost srovnání i získání zkušeností.

Za prioritu považujeme zapojení našich žáků do kulturního života obce Líbeznice i okolních obcí.

4.2 Strategie výtvarného oboru

4.2.1 Kompetence k umělecké komunikaci

Vedeme a motivujeme žáky k samostatnému výtvarnému vnímání, myšlení a vyjadřování se díky názorným příkladům z dějin výtvarného umění.

Učíme žáky používat výtvarné vyjadřovací prostředky (používáme výtvarný jazyk, volíme a předvádíme vhodné nástroje, materiály a výtvarné postupy, rozpoznáváme výtvarné projevové typy a předvídáme výtvarný vývoj žáků).

Opakovaným praktikováním různých způsobů práce žáci postupně získávají potřebné návyky a osvojují si vztah k materiálům; díky širokému spektru osvojených dovedností se postupně naučí rozlišit, kdy a kterou techniku je vhodné použít.

Volíme vhodnou a správnou motivaci a náměty.

Vedeme žáky k rozeznání různých uměleckých slohů ve výtvarném umění, zejména probouzením zájmu o umění jako takové (podporujeme diskusi o umění, rozborů děl) a zařazováním témat, týkajících se výtvarných stylů a směrů.

Učíme žáky vyjádřit různé aspekty života výtvarnými prostředky (například s přírodou, s příběhy, s prožitky).

Podporujeme výtvarné reakce na umělecké dílo (výtvarná parafráze, slovní nebo výtvarná analýza uměleckého díla, výtvarná reakce na reprodukováná díla).

Podporujeme osobní aktivitu žáků.

Nabízíme žákům informace o výstavách, galeriích, ateliérech.

4.2.2 Kompetence osobnostně sociální

Vedeme žáky k svědomité a důsledné práci díky metodám práce podporujícím dětský rozvoj.

Vedeme žáky ke konstruktivní komunikaci s pedagogem a smysluplné práci s námětem.

Vedeme žáky k umění diskuze o svých poznatcích, prožitcích a zkušenostech a zároveň podporujeme vzájemnou komunikaci mezi spolužáky na dané téma.

Vedeme žáky k vzájemné toleranci a podněcujeme jejich zájem o společné výtvarné projevování tak, aby se do kolektivní práce mohli zapojit všichni.

Vedeme žáky k chápání výrazových prostředků druhých.

Učíme žáky rozlišovat kvalitu práce své i druhých, učíme žáky chápat vzájemné odlišnosti. Starší žáci se účastní instalace výstav. Vedeme žáky k respektování daných pravidel.

4.2.3 Kompetence kulturní

Vedeme žáky k uvědomování si, že jsou součástí našeho kulturního kontextu a k chápání výtvarných projevů jako prostředku rozvíjení jedinečných vlastností člověka.

Žáky seznamujeme s dějinami výtvarného umění a s jeho významem.

Vedeme žáky k sdílení vlastních výtvarných aktivit se svými blízkými.

Vytváříme prostor pro účast na výstavách, soutěžích; pomáháme s její realizací.

4.3 Strategie tanečního oboru

4.3.1 Kompetence k umělecké komunikaci

Do hodin zařazujeme různé druhy improvizace na rozvíjení porozumění tempa, rytmu, dynamiky a nálady hudby.

V žácích rozvíjíme taneční fantazii a vyjádření na základě vlastních pocitů a názorů, celkový vlastní projev přirozenosti, jak individuální, tak týmový, společně sdílíme vlastní názory a diskutujeme o nich.

Vedeme žáka k vnímání jeho osoby nejen přes pohled do zrcadla, ale také subjektivně skrze své pocity.

Vedeme vnímání pohybů ke konkrétnosti a uvědomělosti, vedoucí k respektu hudebního doprovodu a podle zadání od malých jednoduchých pohybů k celkovému tanečnímu technicky zvládnutelnému projevu v hodině i na jevišti (skrze taneční hry, nebo různá vyprávění).

V žácích probouzíme vnímavost k obsahu hudební předlohy tím, že ji propojujeme s konkrétními obsahovými náměty a pak je společně s žáky ztvárňujeme skrze jejich pocity a fantazii (vedeme žáky k přirozenému uvědomělému tanečnímu projevu spojenému s vnitřním prožitkem).

Žáky směřujeme k soustředěnosti a samostatnosti.

Na příkladech ukazujeme jak správné, tak i chybné provedení jak pohybu, tak i ztvárnění obsahu skladby a tím podporujeme schopnost hodnocení tanečního projevu jednotlivce i skupiny.

4.3.2 Kompetence osobnostně sociální

Vedeme žáky k organizovanosti (včasné příchody, upravené vlasy a předepsaný úbor).

Díky přátelskému, otevřenému a komunikativnímu prostředí motivujeme žáky podílet se na průběhu tanečních hodin, chystaných choreografiích, tanečních hrách.

Do hodin zařazujeme taneční hry, pantomimu, improvizaci, rytmická cvičení, choreografie, společná představení, orientace v prostoru (prostorové vztahy ve skupinách a mezi jednotlivci – kruhy, řady, diagonály, zástupy, šachovnicové postavení apod., prolínání v chůzi, běhu i skocích).

4.3.3 Kompetence kulturní

Žáky informujeme o různých představeních nejen na půdě školy, ale i mimo ni.

Učíme žáky, jak se správně chovat na jevišti, v zákulisí i v hledišti.

Díky pořádaným společným akcím se snažíme stmelovat kolektiv také mimo taneční prostor.

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Hudební obor

Kritéria pro zařazování žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků:

- Do **přípravného studia** jsou zařazovány děti od 5 let.
- Do **I. stupně studia** jsou zařazovány děti od 7 let.
- Do **II. stupně studia** jsou zařazovány děti od 15 let.
- Začne-li žák docházku do II. stupně studia bez předchozího absolvování I. stupně, zahajuje přípravné studium pro II. stupeň plněním vzdělávacích obsahů pro I. stupeň.
- Přihlásí-li se ke studiu žák starší než je spodní limit uvedený v předchozích bodech, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě posouzení pedagoga.
- Přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě posouzení pedagoga.
- Žák může ve výjimečných případech postoupit do vyššího ročníku v pololetí na základě komisionální zkoušky.
- Na konci každého ročníku složí žák komisionální postupovou zkoušku.

5.1.1 Přípravné studium

Délka studia 1 – 2 roky.

Učební plán

Varianta A	1. pololetí	2. pololetí
	Týdenní hodinová dotace	
Příprava hry na nástroj		1
Kolektivní výuka	1	1

Varianta B	1. pololetí	2. pololetí
	Týdenní hodinová dotace	
Příprava hry na nástroj	1	1
Kolektivní výuka	1	1

Varianta C	1. pololetí	2. pololetí
	Týdenní hodinová dotace	
Příprava hry na nástroj		
Kolektivní výuka	1	1

Varianta D *	1. pololetí	2. pololetí
	Týdenní hodinová dotace	
Hra na nástroj	1	1

* Varianta D platí pro žáky, kteří byli přijati do přípravného studia před II. stupněm základního studia, ale neabsolvovali studium I. stupně.

Podle individuální potřeby mohou žáci kombinovat různé varianty přípravného studia, a to na základě schválení ředitelky školy.

Způsob organizace přípravného studia pro daný školní rok stanoví ředitelka školy.

Učební osnovy

Žák:

- dokáže zazpívat jednoduchou píseň
- rozlišuje vzestupnou a sestupnou melodii
- umí rytmizovat říkadla pomocí hry na tělo
- umí rozlišit pojmy zvuk a tón
- zná houslový klíč, notovou osnovu, noty c1 – g1
- zná notu celou, půlovou, čtvrtovou
- při poslechu umí rozlišit kontrastní charakter jednoduchých skladeb (pochod, ukolébavka), kontrastní tempo a dynamiku (p, f)

5.1.2 Hudební nauka

Základní studium I. stupně

- Je realizována v 1. – 5. ročníku I. stupně (1 hodina týdně).
- Žáci, kteří nemohou v odůvodněných případech navštěvovat kolektivní výuku Hudební nauky, mohou osnovy tohoto předmětu splnit dle individuálního studijního plánu
  - vždy na podkladě žádosti rodičů a schválení ředitelem,
  - v případě pochybností o splnění osnov je možné žáka komisionálně přezkoušet,
  - toto přezkoušení nařizuje ředitel na doporučení učitele.
- Žáci, kteří nastoupili do výuky II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, jsou vyučováni Hudební nauce během individuální výuky – na základě tematického plánu zaneseného v třídní knize.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- při zpěvu jednoduchých jednohlasých písní se pokouší uplatňovat získávané poznatky o správných pěveckých návycích
- při poslechu vybraných skladeb dokáže určit jejich výrazné charakteristické znaky (tempo – rychlé, pomalé, charakter skladby- veselá, smutná, dynamika apod.)
- rozlišuje pojmy zvuk, tón, zná vlastnosti tónů
- čte noty v rozsahu g – g²
- zná noty a pomlky – celou, půlovou, čtvrtěovou, osminovou
- rozezná jednoduchý rytmus v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- zná funkci posuvek a odrážky
- zná základní dynamické a tempové označení
- zná základy durové stupnice

2. ročník

Žák:

- dokáže zpívat jednoduchý kánon
- rozlišuje durovou a mollovou stupnici
- zná základy mollové stupnice
- zná durové stupnice do 4 křížků a 4 bé
- dokáže vytvořit kvintakord v durové stupnici
- zná basový klíči a dokáže určit notu f (případně podle potřeby svého nástroje se orientuje v basovém klíči)
- pozná šestnáctinovou notu a pomlku
- zná nástrojové skupiny symfonického orchestru

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje své pěvecké a intonační schopnosti
- realizuje intonační cvičení v rozsahu 1. – 5. stupně durové stupnice
- zná durové stupnice do 7 křížků a 7 bé
- zná základy mollové stupnice
- dokáže graficky zaznamenat jednoduchý rytmus a melodii
- orientuje se ve složitějších rytmech, zná 6/8 takt
- zná obraty durového kvintakordu
- zná základní rozdělení hudebních nástrojů
- sluchem rozlišuje tón – interval – akord

4. ročník

Žák:

- zpívá náročnější písně různých žánrů a stylů
- na základě znalosti základních harmonických funkcí tvoří samostatně doprovody k jednoduchým lidovým písním s přehlednou harmonií
- zná všechny durové a mollové stupnice, jejich T5 a obraty
- zná souvislosti stupnic stejnojmenných a paralelních
- chápe princip enharmonické záměny
- dokáže transponovat píseň do jiné tóniny
- poznává blíže nástroje strunné, dechové a bicí
- zná rozdíl mezi hudbou komorní a orchestrální
- zná nejdůležitější pojmy hudebního názvosloví

5. ročník

Žák:

- dokáže graficky zaznamenat náročnější rytmické i melodické úryvky
- zná stavbu vybraných čtyřhlasých akordů
- zná princip zvětšeného a zmenšeného T5
- poznává vedlejší kvintakordy v durové stupnici
- orientuje se v základních vývojových obdobích hudby od pravěku po současnost
- zná nejvýznamnější představitele a díla jednotlivých stylových období a základní hudební formy

5.1.3 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na kytaru, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- je schopný předvést správné posazení u kytary a správné postavení pravé a levé ruky
- dokáže pojmenovat prsty pravé a levé ruky
- zvládá techniku střídání prstů i, m na vrchních dvou až třech strunách (e, h, g)
- rozumí dynamickým označením forte, piano
- dokáže rozlišit 4/4 a 3/4 takt

2. ročník

Žák:

- dokáže zahrát úhoz pravé ruky s dopadem i bez dopadu
- dokáže vystřídát úhoz palcem na prázdných basových strunách s úhozem prstů i, m
- ovládá správné posazení u kytary a správné posazení pravé a levé ruky
- rozumí dynamickým označením crescendo a decrescendo
- dokáže předvést výměnu poloh
- rozlišuje přízvučnou a nepřízvučnou dobu v taktu
- rozumí teče za notou a dokáže ji zahrát v rámci krátkého hudebního úseku

3. ročník

Žák:

- dokáže předvést dynamickou hru ve skladbách s použitím piano, forte, crescendo, decrescenda
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod k písním pomocí akordických značek
- dokáže kombinovat úhoz pravé ruky palcem na prázdných basových strunách s technikou prstů i, m, a
- dokáže zahrát melodii pomocí palce na basových strunách
- hraje skladby s dynamikou (forte, piano, crescendo, decrescendo)
- dokáže zahrát plynule výměny poloh
- rozumí hudebním pojmům: repetice, koruna, prima a seconda volta, akcent, ligatura

4. ročník

Žák:

- hraje s dynamikou (je schopný následně verbalizovat, které dynamické prvky použil)
- zná základní akordy (akordické značení)
- je schopný doprovodit píseň dle známých akordických značek (podle svých fyzických schopností)
- se orientuje na hmatníku do II. polohy
- dokáže zahrát durové stupnice do 5 křížků v rozsahu jedné oktávy
- rozumí označení sul ponticello, sul tasto

5. ročník

Žák:

- podle svých možností využívá k doprovodu písní i akordy, které obsahují baréé
- zahraje některé mollové stupnice aiolské
- dokáže zahrát základní kadenci
- dokáže použít při hře sul ponticello, sul tasto
- dokáže zahrát legato
- dokáže hrát s dalším spoluhráčem

6. ročník

Žák:

- hraje rozložené akordy
- využívá hru legata
- zná a dokáže rozlišit tempové označení andante, moderato, allegro
- využívá pestré škály dynamického označení
- je schopný zahrát skladbu z paměti

7. ročník

Žák:

- dokáže zahrát všechny durové stupnice v rozsahu dvou oktáv
- se orientuje na hmatníku do V. polohy
- samostatně tvoří dynamiku ve skladbách, je schopný o svém dynamickém cítění diskutovat
- hraje duo, či trio, dokáže udržet svůj part a spolupracuje na společném dílu
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na kytaru	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- si sám vyměňuje struny, ladí svůj nástroj
- dokáže zahrát rozšířenou kadenci
- se orientuje do VII. polohy
- se aktivně zajímá o svůj repertoár

2. ročník

Žák:

- se zajímá o technickou hru ve skladbách, sám si je schopný vytvořit prstoklad, u skladeb, kde si není zcela jist se aktivně dotazuje
- je schopný plynulé hry z listu, je schopný i souhry z listu

3. ročník

Žák:

- se orientuje do IX. polohy
- je schopný pohotové hry z listu s více nástroji najednou
- je schopný přicházet na vlastní repertoár

4. ročník

Žák:

- hraje skladby různorodé interpretace, dokáže rozlišit různá slohová období
- diskutuje o interpretaci, má své preference a nápady, kterými obohacuje výuku
- se pohotově orientuje na celém kytarovém hmatníku
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.4 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na elektrickou kytaru, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními žánry a jejich repertoárem.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- je schopný předvést správné posazení u kytary a správné postavení pravé a levé ruky
- orientuje se v I. poloze
- umí stupnici v I. poloze C dur a G dur
- dokáže zahrát akordy C, G7
- je schopen zahrát jednoduchý rytmický doprovod
- dokáže popsat jednotlivé části nástroje

2. ročník

Žák:

- spolehlivě se orientuje v I. poloze
- je schopen zahrát složitější melodie
- umí zahrát další dvě stupnice v I. poloze a další dva akordové hmaty
- ovládá složitější rytmické doprovody v rámci kadence (T S D)

3. ročník

Žák:

- ovládá orientaci na hmatníku do II. polohy
- umí zahrát 2 – 3 dvouoktávové stupnice a orientuje se v nich
- ovládá lehčí akordové hmaty s použitím tlumených strun
- umí zahrát doprovody k několika populárním písním

4. ročník

Žák:

- orientuje se až do IV. polohy
- zvládá stupnice dvouoktávové typové
- dokáže zahrát složitější vícehlas
- má osvojeny základy improvizace podle akordických značek
- zná některé rytmické doprovody k jazzovým skladbám

5. ročník

Žák:

- orientuje se do VI. polohy
- ovládá stupnice dvouoktávové typové
- orientuje se v rozšířené bluesové pentatonice
- ovládá akordové hmaty – Xm7,X7,X7maj
- zvládá zahrát aktivní doprovod

6. ročník

Žák:

- orientuje se až do IX. polohy
- ovládá stupnice dvouoktávové typové a pentatoniku rozšířenou
- se pohybuje v oblasti septakordů
- je schopen zahrát vícetaktové rytmické paterny

7. ročník

Žák:

- se orientuje již dokonale po celém hmatníku
- s jistotou ovládá stupnice typové a pentatoniku rozšířenou
- umí používat septakordy při hře doprovodů
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv

1. ročník

Žák:

- ovládá stupnice typové v rychlejších tempech a sekvencích
- umí základy improvizace melodií na jednoduché harmonické téma
- ovládá hru z listu jednoduchých melodií ve vyšších polohách
- ovládá částečně hru z listu – doprovodu podle akordových značek
- se aktivně účastní skupinové interpretace

2. ročník

Žák:

- je schopen vytvářet samostatně rytmické doprovody podle stylu skladby
- ovládá hru z listu
- citlivě používá obraty akordů při doprovodu jednoduché melodie
- se aktivně účastní skupinové interpretace

3. ročník

Žák:

- ovládá stupnice typové
- umí využít naučených stupnic při improvizaci podle akordových značek
- ovládá základy alternativních kytarových technik
- je schopen vytvořit vlastní vícetaktové rytmické doprovody
- orientuje se v různých stylech a žánrech
- se aktivně účastní skupinové interpretace

4. ročník

Žák:

- ovládá většinu technik hry nebo alespoň jejich základy
- je připraven ke hře v hudebních seskupeních různých stylů a žánrů
- se aktivně účastní skupinové interpretace
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.5 Studijní zaměření Hra na baskytaru

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na baskytaru, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními styly, sólovou i skupinovou interpretací, různorodým repertoárem a doprovodnou hrou.

Přípravné studium

Žák:

- ovládá správné sezení u nástroje – ovládá správné postavení obou rukou – ovládá hru na prázdných strunách – dokáže popsat jednotlivé části nástroje

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- se orientuje v I. poloze
- ovládá úhoz apoyando
- zvládá hru jednoduché melodie
- umí zahrát stupnice F, G dur – naučí se jednoduchý rytmický doprovod

2. ročník

Žák:

- spolehlivě ovládá orientaci v I. poloze
- hraje složitější melodie úhozem apoyando
- umí další stupnice v I. poloze
- zvládá složitější rytmický doprovod

3. ročník

Žák:

- se orientuje v II. poloze
- zvládá minimálně jednu stupnici přes 2 oktávy
- ovládá elementární doprovod k populární písni

4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do IV. polohy
- umí stupnici přes 2 oktávy, typovou, dur
- umí zahrát jednoduchý doprovod podle akordových značek
- se aktivně účastní skupinové interpretace

5. ročník

Žák:

- se orientuje do VI. polohy
- ovládá typové stupnice přes 2 oktávy dur i moll a bluesovou pentatoniku
- ovládá doprovod podle jednoduchých harmonických schémat
- se aktivně účastní skupinové interpretace

6. ročník

Žák:

- se orientuje do IX. polohy
- umí stupnice dvouoktávové, typové, pentatoniku rozšířenou
- ovládá stavbu septakordů
- používá v rámci doprovodu podle akordických značek vícetaktové rytmické figury
- se aktivně účastní skupinové interpretace

7. ročník

Žák:

- se orientuje po celém hmatníku
- ovládá stupnice typové dur i moll, pentatoniku rozšířenou
- orientuje se v rámci doprovodů v různých stylech a žánrech
- se aktivně účastní skupinové interpretace
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na baskytaru	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- ovládá základy improvizace podle akordových značek
- ovládá doprovody jednoduchých jazzových skladeb
- ovládá hru z listu
- se aktivně účastní skupinové interpretace

2. ročník

Žák:

- ovládá základy funky techniky
- slap
- ovládá základy rozšířené prstové techniky s palcem
- hra vícezvuků
- improvizuje jednoduché melodie podle akordového zápisu
- se aktivně účastní skupinové interpretace

3. ročník

Žák:

- ovládá základy tapingové techniky
- ovládá rozvinutou slapovou techniku
- ovládá hru z listu
- se aktivně účastní skupinové interpretace

4. ročník

Žák:

- ovládá základní techniky hry na baskytaru
- ovládá jistou hru z listu
- ovládá základy improvizace v rámci svých schopností a talentu
- je připraven zapojit se do hudebního života jako samostatný komplexně vybavený hráč
- se aktivně účastní skupinové interpretace
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.6 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika předmětu

Akordeon je vícehlasý nástroj, který plní funkci sólového, doprovodného i souborového nástroje. Je spojován především s lidovou hudbou. Pro svou barevnost je však vhodný k interpretaci skladeb všech období a stylů – od transkripcí starých mistrů až k moderní originální literatuře soudobých autorů.

Přípravné studium

Žák:

- správně sedí, ví, jak upevnit nástroj, má správně postavené ruce na obou manuálech
- hraje jednoduché písně v 5prstové poloze
- najde a zahraje basy v základní řadě (c, g, d)
- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat hlavní části nástroje
- hraje a čte noty v 5prstové poloze
- je seznámen se základní řadou v basové části nástroje
- umí číst značky pro měchovou artikulaci a řídit se jimi
- spočítá a zahraje notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň s doprovodem (T, S, D) z paměti

2. ročník

Žák:

- podkládá palec a překládá prsty, rozšiřuje si tak 5prstovou polohu pravé ruky a využívá ji podle potřeby
- v basové části nástroje vyhledá a zahraje noty v pomocné řadě od používaných basů základní řady (f, c, g, d)
- používá basy v základní řadě, zvládá durový akordický doprovod
- hraje pravou rukou stupnici C, G dur v rozsahu jedné oktávy
- zvládá souhru obou rukou
- umí vést měch v základní dynamice f-p

- zahraje jednoduchou píseň v určeném tempu (pomalu, rychle)

3. ročník

Žák:

- je seznámen s péčí o nástroj, jeho uložení, čištění, přenášení
- správně sedí a drží nástroj
- zahraje legato, staccato, tenuto oběma rukama , a to zvláště i současně
- rozvíjí nezávislost rukou
- orientuje se po celé klaviatuře, zahraje jednoduché dvojhmaty
- v basové části nástroje umí použít pomocnou, základní, durovou a septimovou řadu od základních basů (B, f, c, G, d, a, e)
- při hře doprovodu používá terciový a kvintový bas
- umí zahrát durovou stupnici (do 3# a 2b) +kvintakord s obraty (zvláště)
- je seznámen se základy měchové techniky – ovládá plynulé obraty podle značek, umí využívat měch při tvorbě dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zahraje naučenou skladbu nebo píseň z paměti

4. ročník

Žáci během tohoto ročníku obvykle přechází na větší nástroj (fyzická vyspělost), což především znamená rozdíl ve vedení měchu (větší rozpětí), dynamických možnostech a širším spektru barevných možností nástroje (registrace).

Žák:

- rozvíjí vícehlasou hru v pravé ruce, používá plynulé podklady, překlady, skoky
- orientuje se ve všech basových řadách od používaných základních basů
- zahraje mollovou stupnici v jedné oktávě rovným pohybem s kvintakordem a jeho obraty dohromady
- zvládá prstovo-měchovou artikulaci – nasazení a ukončení tónu
- dokáže uplatnit agogiku a dynamické možnosti u přednesových skladeb různých stylových období za použití vhodného rejstříku
- umí vytvořit doprovod k písním za použití hlavních harmonických funkcí (T, S, D)
- rozvíjí hudební paměť

5. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice rovným pohybem přes 2 oktávy s příslušnými akordy
- ovládá správné vedení měchu
- používá dvojhmaty v různých intervalech s větším rozpětím prstů
- umí zahrát základní melodické ozdoby – příraz, nátryl
- v levé ruce využívá kvartového a kvintového kruhu, k lepší orientaci při skocích využívá orientačních basů
- s použitím měchu a vhodné registrace zvládá široké spektrum dynamiky
- umí zahrát doprovod k písním podle akordických značek
- zahraje charakterově rozmanité skladby a samostatně pracuje na jejich nácvičku

6. ročník

Žák:

- umí zahrát chromatickou stupnici pravou rukou
- orientuje se v melodických ozdobách
- v levé ruce používá všechny druhy akordů
- umí enharmonicky zaměnit akordy v levé ruce
- měchovou artikulací zvládá legato, staccato, střídavý měch, princip akcentu
- rozlišuje měchovou a registrační techniku při různém stylu skladby
- hraje složitější rytmické útvary – synkopu, triolu, tečkovaný rytmus
- transponuje jednoduchou píseň s doprovodem

7. ročník

Žák:

- orientuje se s jistotou pomocí hmatu bez zrakové kontroly, používá celý rozsah nástroje v melodické i basové části nástroje
- zahraje všechny durové i mollové stupnice v rovném pohybu i protipohybu v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy
- pracuje s měchem, s jehož pomocí dokáže tvořit tón (měkce, ostře, rovně)
- umí používat měch při tvoření dynamiky
- ovládá techniku rychlé měchové výměny (bellow-shake) v krátkých úsecích
- užívá barevných možností nástroje
- výměnu registrů umí začlenit do prstokladů
- stylově interpretuje skladby, a to po stránce výrazové i technické
- zvládne zahrát z listu jednoduchou skladbu na úrovni nižších ročníků
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Cílem studia na II. stupni je zejména zvyšování všestranné technické úrovně žáka, rozvíjení výrazové složky hry, muzikálnost a osobitost projevu. Využití schopnosti uplatnit se v nejrůznějších amatérských souborech, případně vystoupit sólově nebo se jinak účastnit kulturního života. Studium navazuje na znalosti a dovednosti z I. stupně.

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na akordeon	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- používá získané znalosti a dovednosti z předchozího cyklu
- udržuje si technickou úroveň vytvořením technických cvičení z obtížných úseků přednesové literatury
- hraje plynule rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- umí si samostatně vytvořit prstoklady, měchové obraty s ohledem na frázi i používat rejstříkování
- umí melodii obohatit vícehlasem a doprovodit písňě pomocí harmonických funkcí
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období. Vyjadřuje se k dané interpretaci skladby.

3. – 4. ročník

Žák:

- hraje uvolněně, disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů
- ovládá tónovou kulturu, zvládá měchovou i nástrojovou techniku
- osvojuje si dovednosti potřebné k přípravě na vystoupení – učí se volit vhodný repertoár, rozvrhnout čas pro nácvik, pracuje na psychické přípravě na vystoupení včetně osvojení hry z paměti
- dokáže samostatně nastudovat přednes – po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby její tempo, charakter
- je schopen se uplatnit v různých amatérských souborech
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.7 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika předmětu

Cílem studia hry na klavír je vytvořit u žáka trvalý vztah k hudbě a ke zvolenému nástroji. Dle individuálních možností pak u žáka vzbudit trvalý zájem uplatňovat se v kulturním životě a umění podporovat.

Od počátku studia žák aktivně naslouchá hudbě. Poslouchá živou hudbu i hudbu reprodukovanou. Navštěvuje koncerty, čímž rozvíjí hudební představivost a získává inspiraci pro vlastní práci.

Při hře na klavír žák zdokonaluje jemnou prstovou motoriku, zapojuje svalovou činnost. Učí se koordinaci těla a rukou, zapojuje zrak, sluch, hmat, rozvíjí paměť.

Hra na klavír je vynikajícím prostředkem pro posílení koncentrace a získání dobrých pracovních návyků.

Přípravné studium

Žák:

- se učí správným návykům při hře – umí správně sedět, má uvolněné paže, cvičí správné postavení rukou
- orientuje se na klaviatuře, vyhledá tóny ve všech oktávách
- zná notovou osnovu, houslový i basový klíč
- rozezná hluboké, vysoké a střední tóny, stejné tóny
- pozná melodii stoupající a klesající
- rozvíjí hudební představivost pomocí hry na otázku a odpověď
- umí zahrát rytmické říkadlo
- pomocí překládání rukou používá celý rozsah klaviatury
- umí zahrát jednoduchou písničku od různých tónů
- při hře používá pravou i levou ruku
- dbá na sluchovou sebekontrolu

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Klávesový seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- umí správně sedět, zná pocit uvolnění, orientuje se na klaviatuře
- čte noty a hraje z houslového i basového klíče v rozsahu potřebném pro hru
- zná délky not a pomlk
- rozezná melodii vzestupnou a sestupnou, těžkou a lehkou dobu
- zná základní dynamická označení, umí zahrát f a p
- ovládá základní klavírní úhozy – portamento, staccato, legato
- umí hrát oběma rukama současně
- rozezná melodii a doprovod, odliší je při hře
- umí zahrát dvojhmaty
- zvládá podklad palce
- drobné skladby zahraje z paměti
- dle sluchu zahraje snazší národní písně s doprovodem (dudácká kvinta, základní tóny TSD) a transponuje je
- z listu zahraje snadné melodie v pětiprstové poloze

2. ročník

Žák:

- ovládá hru jednoduchých stupnic v rozsahu dvou oktáv
- k probraným stupnicím zahraje tónický kvintakord s obraty zvlášť
- sluchem kontroluje zvuk nástroje, chápe čtyřtaktí a frázi
- umí zahrát crescendo a decrescendo
- po stránce úhozové a dynamické se učí nezávislosti rukou
- zahraje dvojhmaty v legatu
- zná základní artikulační znaménka
- učí se základům pedalizace
- přednesové skladby hraje z paměti
- improvizuje lidové písně s doprovodem T S D v různých tóninách
- jednoduché melodie čte z listu
- umí se chovat v koncertním sále, dle možností veřejně vystupuje

3. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice rovným pohybem i protipohybem dohromady přes 2 oktávy
- k probraným stupnicím zahraje kvintakord s obraty rozloženě, tenuto, staccato
- tvoří tón na základě zvukové představy
- rozvíjí prstovou techniku, dbá na vyrovnanost hry
- orientuje se v základních hudebních útvarech a notovém zápisu
- zahraje jednoduché polyfonní skladby
- seznámí se s melodickými ozdobami (trylek, nátryl, mordent)
- vnímá náladu skladby, je schopen ji vyjádřit již zažitými výrazovými prostředky
- používá synkopickou i současnou pedalizaci
- při doprovodu písní používá jednoduché figurace v levé ruce
- rozvíjí hru z listu
- dle možností se účastní školních koncertů a veřejných vystoupení

4. ročník

Žák:

- navazuje na dosud získané technické a výrazové dovednosti a rozvíjí je
- hraje durové i mollové stupnice od bílých kláves protipohybem i rovným pohybem přes 4 oktávy
- seznámí se s čtyřhlasou realizací hry akordů a jejich obrátů
- k probraným stupnicím umí vytvořit harmonickou kadenci
- uvědoměle rozlišuje úhoz a dynamiku při hře dvojhmatů, akordů a polyfonních skladeb
- umí zahrát základní melodické ozdoby
- interpretuje stylově odlišné skladby
- vnímá agogické změny
- umí doprovodit melodii podle sluchu s použitím T, D
- dle možností se zapojuje do komorní a čtyřruční hry, procvičuje hru z listu
- aktivně se zapojuje do kulturního dění ve škole

5. ročník

Žák:

- upevňuje a rozvíjí získané pianistické dovednosti
- dbá na kultivovanost hry a tvorby tónů
- hraje stupnice dur a moll ve vyšších tempech, ke stupnicím tvoří kadence
- dle velikosti ruky zahraje rozložený čtyřzvuk či dominantní septakord s obraty zvlášť
- připravuje se ke hře oktáv a skoků
- ovládá nezávislost prstů, rozlišuje jednotlivé hlasy
- zná malou písňovou formu, dokáže přednést průběh hudební fráze
- chápe vedení hlasů v jednoduché polyfonii
- dokáže doprovodit melodii s pomocí základních harmonických funkcí
- rozvíjí hru z listu za pomoci elementární literatury
- aktivně se účastní kulturního dění ve škole a v obci

6. ročník

Žák:

- navazuje na dosažené dovednosti a zdokonaluje pasážovou a oktávovou techniku
- hraje durové a mollové stupnice od bílých kláves kombinovaným pohybem a čtyřhlasé akordy dohromady, velký rozklad zvlášť
- umí zahrát chromatickou stupnici
- orientuje se v základních hudebních formách (pochod, menuet, malé rondo, sonátová forma, variace, valčík, polka), využívá rozboru skladeb k lepšímu pochopení a upevnění paměti
- prostřednictvím dynamiky, agogiky a přiměřeného frázování umí vystihnout obsah a náladu skladby
- umí skladbu samostatně pedalizovat podle sluchu a harmonických změn
- pravidelně se věnuje hře z listu, komorní hře a dle zájmu improvizaci doprovodů k oblíbeným písním, popř. hře dle akordických značek
- dle možností reprezentuje školu při kulturních akcích

7. ročník

Žák:

- dokáže samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- probrané stupnice hraje v rychlejších tempech kombinovaně, velký rozklad přes 4 oktávy; dbá na vyrovnanost hry
- interpretuje skladby s využitím veškeré dynamické škály, vhodné artikulace, frázování a agogiky
- umí zahrát z paměti skladbu přiměřenou svým technickým a výrazovým schopnostem
- rozpoznává hlavní zásady interpretace skladeb různých slohů a žánrů, snaží se dosáhnout stylovosti při hraní
- zapojuje se do komorní a čtyřruční hry
- umí doprovodit melodii podle kytarových nebo harmonických značek z předlohy nebo podle sluchu
- zdokonaluje hru z listu
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klavír	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1
Klávesový seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Podle orientace a zájmů se žák během studia II. stupně zaměřuje na individuální hru, čtyřruční hru, komorní hru, korepetici, nebo kombinuje různá zaměření. Je veden k tomu, aby skladby k interpretaci sám podle svých zájmů vyhledával, vybíral a využíval všech dosud získaných dovedností, znalostí a návyků k tomu, aby dokázal se skladbou samostatně pracovat.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- propojuje veškeré dosud získané technické a výrazové dovednosti při interpretaci
- hraje skladby odpovídající jeho individuálním potřebám a schopnostem, zvyšuje technickou a výrazovou úroveň hry
- dokáže samostatně nastudovat skladbu
- dokáže tvořit prstoklad skladeb
- interpretuje skladby různých forem, stylů a žánrů, je schopen je analyzovat
- zapojuje se do komorní a čtyřruční hry, hraje z listu
- veřejně vystupuje

3. – 4. ročník

Žák:

- interpretuje náročnější skladby různých slohových období, je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické i výrazové, dokáže samostatně používat pedál
- aktivně se zapojuje do souborové nebo čtyřruční hry, podle možností korepetuje
- zná základní umělecké směry, nejvýznamnější skladatele a díla klasické hudební literatury
- je schopen aktivního poslechu skladeb klasické hudební literatury i populární hudby, dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.8 Studijní zaměření Hra na varhany

Charakteristika předmětu

Hra na varhany je určena žákům, kteří s úspěchem absolvovali 4. ročník studia hry na klavír, nebo výjimečně nadaným žákům nižšího ročníku, kteří však splňují očekávané výstupy žáka 5. ročníku. Specifikem studijního zaměření Hra na varhany je interpretace skladeb z not. Absolventi studijního zaměření Hra na varhany se uplatní díky bohaté kulturní tradici regionu jako varhaníci v církevním prostředí nebo jako varhaníci při různých kulturních příležitostech.

V 1. – 4. ročníku studia I. stupně je výuka realizována podle učebních osnov předmětu Hra na klavír.

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na varhany					1	1	1
Hra na klavír	1	1	1	1			
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hudební seminář *				1	1	1	1
Klávesový seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

5. ročník

Žák:

- zvládá základní dovednosti při hře na nástroj
- umí tvořit tón
- orientuje se v základních varhanních rejstřících
- používá při hře na manuál specifické technické prostředky varhanní hry
- rozezná rozdíly mezi úhozy při hře na klavír a na varhany
- při hře používá základní prvky pedálové techniky
- pracuje při hře s pojmy artikulace, frázování, základní ozdoby

6. ročník

Žák:

- ovládá při hře skladeb větší nezávislosti rukou a nohou
- využívá při hře získané dovednosti se zvláštním zřetelem k polyfonní hře
- přečte jednoduchý notový zápis ve třech notových osnovách současně
- navrhne základní registraci jednodušší skladby
- rozpozná jednoduché barokní ozdoby (nátryl, mordent, trylek)
- zahraje obtížnější cvičení pro sólový pedál
- dle možností školy se účastní souborové hry

7. ročník

Žák:

- zahraje jednodušší skladby z listu
- ovládá jednoduché změny manuálů
- ovládá základy pedálové hry
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na varhany	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1
Klávesový seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- navrhne registraci barokních skladeb a jednodušších skladeb vzniklých po roce 1830
- hraje skladby z listu přiměřené jeho schopnostem
- rozlišuje klavírní a varhanní techniku
- dle svých schopností a zájmu a možností školy se zapojuje do komorní hry

2. ročník

Žák:

- je schopen samostatně rejstříkovat jednodušší skladby
- důsledně pracuje s artikulací
- je schopen pomocí artikulace a frázování odlišit různá slohová období

3. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje méně náročnou skladbu technicky, artikulačně i zvukově
- podílí se na výběru repertoáru
- zabývá se jednoduchým komplexním rozbořem skladeb s důrazem na artikulační a ornamentální zásady
- ovládá základy výrazových prostředků – artikulace, frázování, agogika

4. ročník

Žák:

- orientuje se ve výstavbě kompozice
- docílí naprosté nezávislosti rukou a nohou
- je schopen zahrát triovou skladbu
- doprovodí sólistu samostatně, registruje si sám doprovod, přizpůsobí se tempem
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.9 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Charakteristika předmětu

Elektronické klávesové nástroje (EKN) se řadí do skupiny klávesových nástrojů. Uplatňují se jako sólový nástroj, pro své zvukové a technické možnosti se hojně využívají také k doprovodu jiných nástrojů či zpěvu nebo jako součást nejrůznějších hudebních souborů.

Nejčastěji jsou tyto nástroje spojovány s populární hudbou, ale není výjimkou, že se s nimi setkáváme i v tvorbě soudobých skladatelů vážné hudby a v klasických orchestrech.

Při výuce hry na EKN si žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrůznějších období a stylů.

Výuka hry na EKN je vhodná pro všechny věkové kategorie.

Přípravné studium

Žák:

- umí u nástroje správně sedět
- má správné postavení levé i pravé ruky
- umí se orientovat na klávesnici
- čte noty v rozsahu potřebném pro jeho hru
- zahraje jednoduchou píseň

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Klávesový seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- zvládl základní návyky při hře (správné sezení u nástroje, postavení rukou apod.)
- dobře se orientuje na klávesnici
- zahraje jednoduchou píseň v pětiprstové poloze
- je seznámen se základními klavírními úhozy (portamento, legato, staccato),
- dokáže zahrát dvojhmaty
- umí hrát oběma rukama dohromady
- začíná se orientovat v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu
- využívá při hře základní technické možnosti nástroje

2. ročník

Žák:

- zvládá hru dvojhmatů a akordů
- zahraje podklady a překlady
- umí zahrát vybrané durové a mollové stupnice dohromady. Ke stupnicím akord zvlášt' podle potřeby využívá při hře celý rozsah klaviatury
- orientuje se v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- začíná se seznamovat se základními funkcemi automatického doprovodu
- učí se doprovodit píseň pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)

3. ročník

Žák:

- využívá při hře získané základní návyky a dovednosti a základní technické prvky (základní úhozy)
- umí zahrát vybrané stupnice dohromady v rovném pohybu i protipohybu, T5 a obraty dohromady
- zahraje jednoduché skladby různých stylových období
- vybrané skladby dokáže zahrát z paměti
- začíná pracovat s elementárními výrazovými prvky (dynamika, tempo, nálada skladby)
- umí použít základní funkce nástroje k doprovodu písně či jednoduché melodie
- podle udaného taktu dokáže zvolit vhodný typ rytmického doprovodu (valčík, pochod apod.)
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň také pomocí kadence

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát v protipohybu mollovou melodickou stupnici
- umí zahrát složitější rytmické útvary
- hraje skladby různých stylových období
- zvládá hru jednodušších písní z oblasti populární hudby
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje
- zvládá složitější hru v automatickém režimu
- je schopen souhry s jiným nástrojem

5. ročník

Žák:

- hraje technicky náročnější skladby
- zvládne zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- umí hrát jednoduché melodické ozdoby (příraz, skupinka)
- má povědomí o základních žánrech populární hudby
- využívá své znalosti při tvorbě doprovodu k písním
- v doprovodu písní používá kromě T, S, D i vedlejší kvintakordy

6. ročník

Žák:

- dokáže zahrát kadenci k probíraným stupnicím, umí ji využít při samostatné tvorbě doprovodů písní a jednoduchých melodií
- umí kytarové a harmonické značky, dokáže podle nich samostatně vytvořit jednoduchý doprovod
- při hře doprovodů v automatickém režimu dokáže hrát i složitější akordy
- zvládne transponovat vybranou píseň či melodii do jiné tóniny

- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- při hře dokáže pracovat s dynamikou, agogikou, výrazem
- má osvojeny návyky potřebné pro veřejné vystoupení

7. ročník

Žák:

- při hře využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti a návyky technické i výrazové
- zná všechny durové i mollové stupnice, dokáže je zahrát dohromady přes dvě oktávy, ke stupnicím akord a obraty dohromady, hraje zvlášť čtyřhlasý akord a velký rozklad
- umí zahrát melodické ozdoby (nátryl, mordent, trylek)
- při hře přednesových skladeb pracuje samostatně s výrazovými prvky
- je veden k samostatnému nastudování přiměřeně obtížné skladby
- samostatně pracuje s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů), umí tvořit doprovody k písním a vybraným melodiím
- zapojuje se do hry v souboru, nebo je schopen uplatnit se při doprovodu jiného nástroje či zpěvu
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na EKN	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1
Klávesový seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- má osvojeny základní technické a výrazové prvky hry na klávesy, dále je rozvíjí
- umí zahrát všechny stupnice dur a moll v různých rytmických variantách, ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad
- hraje náročnější skladby různých stylových období (podle možností EKN)
- zahraje bez problémů základní melodické ozdoby
- umí samostatně vytvořit prstoklad skladeb

3. – 4. ročník

Žák:

- pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky
- umí správně používat pedál
- využívá technické možnosti svého nástroje, seznamuje se s pokročilejšími funkcemi nástroje, využívá je při hře

- projevuje samostatnost při výběru skladeb k interpretaci
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z listu
- pracuje na souhře s jiným nástrojem, doprovodu melodických nástrojů nebo zpěvu
- aktivně se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.10 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika předmětu

Součástí většiny orchestrů jsou bicí nástroje. Obsahem výuky je hra na malý bubínek, bicí soupravu, různé druhy perkusí, tympány a melodické bicí nástroje. Smyslem výuky je vypěstovat v hráči smysl pro přesné držení rytmu. Hráč na bicí soupravu je hlavní osoba v orchestru, co se týká rytmu. V taneční a jazzové hudbě je důležitá improvizace.

Přípravné studium

Žák:

- umí správně sedět u nástroje a uvolnit paže
- dokáže používat při hře střídavě obě ruce
- umí rozlišit pojmy rychle-pomalou, silně-slabě
- zvládá hru různých říkadel, lidových a umělých písní podle svých mentálních, motorických a sluchových schopností
- dokáže se orientovat v základech notového zápisu

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat základní nástroje ve svém oboru
- umí držet paličky přirozeným a uvolněným způsobem, dokáže využívat opakovaných a střídavých úderů na malý buben
- zná základní rytmické hodnoty a rozumí jednoduchému notovému zápisu
- umí rozlišit mezi dvoudobým a třídobým taktem
- zná základní techniky úhozu
- zvládá jednoduchou koordinaci mezi dvěma končetinami
- umí přizpůsobit výšku židličky a malého bubnu své postavě

2. ročník

Žák:

- dokáže rozlišit bicí nástroje samozvučné a blanzvučné
- zvládá jednoduché koordinace se zapojením tří různých končetin
- dokáže se pohybovat v 2/4 a 3/4 taktu
- z listu zahraje jednoduchou skladbu obsahující základní rytmické hodnoty

- podle svých možností umí zahrát základní rytmy na bicí soupravu
- zná základní typy úderů na malý buben (jednoduchý, dvojitý, vířivý)

3. ročník

Žák:

- postupně ovládá další nástroje bicí soupravy
- zná správné držení těla a paliček
- základem hry na bicí nástroje je hra na malý bubínek
- postupně ovládá čtení not, hru v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- důležitý je poslech hudby, vnímání tempa
- tříbí smysl pro kultivovanost projevu používáním dynamiky

4. ročník

Žák:

- zná jednoduché techniky úhozu vycházející z rudimentálního způsobu bubnování (accent, ghost note)
- umí hrát k nahrávce populární hudby, dokáže rozeznat kontrastní části skladby a reagovat na ně
- zvládá interpretaci jednoduchých sol na malý buben
- zná zásady pohybu na podiu, ví jak se chovat k publiku, podle svých schopností dokáže pracovat s trémou

5. ročník

Žák:

- z vlastní iniciativy vyhledává hudbu, která působí na jeho emoce, podle svých možností dokáže tuto hudbu i analyticky zpracovat
- podle své vyspělosti umí doprovodit na bicí soupravu několik různých stylů
- bez problémů nastuduje přednes na malý buben obsahující i náročnější technické prvky

6. ročník

Žák:

- podle vlastní vyhranělosti žák dokáže na bicí soupravu tvořivě doprovodit určité zaměření
- zná nejběžněji používané takty v populární, klasické i jazzové hudbě
- zná světové i domácí interprety v oboru, v odvětví svého zaměření

7. ročník

Žák:

- postupně ovládá hru na celou bicí soupravu
- seznamuje se s doprovodem základních tanečních rytmů
- je schopen doprovázet spoluhráče, zvládá hru z listu, čtení 3/8, 6/8, 9/8 taktu
- zdokonaluje se v ovládnutí víření, ve hře akcentů na různých místech technických figur (trioly, šestnáctiny)
- seznamuje se s improvizací, hrou breaků
- ideální je uplatnit získané vědomosti v orchestrech, skupinách nebo kapelách nejrůznějšího zaměření
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- zná i složitější typy úderů a úhozů na blanzvučné bicí nástroje
- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmické útvary, které pak sám používá
- ovládá základní prvky rytmické improvizace

2. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat skladby na bicí nástroje
- sám vyhledává kulturní akce, které odpovídají jeho hudebnímu zaměření, z těchto akcí dovede čerpat inspiraci pro další studium
- podle svých schopností a dovedností interpretuje náročnější sóla
- zvládá základní principy rytmické improvizace

3. ročník

Žák:

- má přehled v nejpoužívanějších prvcích na malý buben, užívá jich podle svých schopností a dovedností
- zná nejslavnější party užívané v klasické hudbě na malý buben
- sám vyhledává i jiné skladby, přednesy ale i interprety dle vlastního zaměření
- dokáže zahrát sólově i s doprovodem náročnější skladbu
- ve své hře využívá inspiraci získanou při návštěvě koncertů

4. ročník

Žák:

- se zdokonaluje ve hře na bicí na soupravu, učí se improvizaci
- ovládá víření na malý bubínek, hru akcentů různých rytmických figur, hrou breaků se zapojuje se do souborů nejrůznějších žánrů
- se orientuje v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- získanou techniku zvládnutých nástrojů adaptuje na další perkusní bicí nástroje, které má k dispozici
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.11 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika předmětu

Studijní zaměření sólový zpěv by mělo žáka rozvíjet jako po stránce hudební, tak i psychické a fyzické. V průběhu studia by se měl žák přirozenou formou naučit správně dýchat, uvědomovat si své vlastní tělo, správně artikulovat, propojit hlasové rejstříky a pracovat na rezonanci hlasu.

Žáci si při tom zlepšují sluchovou pozornost, hudební představivost a čistotu intonace, dále upevňují svou hudební paměť a pěstují si smysl pro rytmus a vedení melodie. Všechny získané dovednosti potom uplatňují při samotném zpívání.

V současné době studium zpěvu získává na oblibě díky různým medializovaným pěveckým soutěžím a showbusinessu, ale často se zapomíná, že je to přirozený lidský projev, který nás učí ovládat vlastní tělo, projevoval emoce a často pomáhá i s umem vystupování na veřejnosti.

Výuka sólového zpěvu je rozdělena do dvou etap.

I. stupeň trvá po dobu sedmi let. Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni se základy pěvecké výchovy, které spočívají v rozvíjení hlasové – mluvní a pěvecké kultury. Učí se základním pěveckým návykům jako je správné držení těla, pěvecké dýchání a uvolnění čelisti apod. Výsledkem tohoto studia je přirozený a kultivovaný přednes skladeb, které jsou vybírány podle vyspělosti žáka a jeho zaměření – klasický nebo populární zpěv. Jedná se převážně o písně lidové, umělé a populární, které jsou přiměřené věku a schopnostem žáka. Od 4. ročníku se žáci učí používat mikrofon.

II. stupeň plynule navazuje na předešlé studium a trvá čtyři roky. V tomto období žáci prohlubují své pěvecké dovednosti a návyky, které uplatňují v různých stylových žánrech.

Cílem celého studia sólového zpěvu je přirozená interpretace a to nejen z hlediska žánru, ale i stylového období. Po celou dobu studia je v žácích rozvíjen zájem o hudbu jako takovou, o různé kulturní akce a hudební spolupráci se studenty z jiných hudebních zaměření.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní zpěv *				1	1	1	1
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- učí se o správném a uvolněném držení těla a základech správného dýchání
- ovládá správnou výslovnost, uvolňuje dolní čelist na jednotlivé vokály
- využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu a nepřepíná ho
- je schopen měkkého nasazení tónu a čisté intonace v jednoduchých lidových písních s doprovodem melodické linky klavíru
- podle individuálního hlasového vývoje a stupně hudební vyspělosti zpívá jednoduché lidové a umělé písně
- zpívá s jednoduchým doprovodem
- rozvíjí své rytmické a hudební cítění
- ovládá jednoduchá cvičení v rozsahu tercie-kvinty, které zpívá uvolněným přirozeným hlasem
- rozlišuje sluchem základní dynamiku (p-mf-f) a rozumí těmto dynamickým značkám

2. ročník

Žák:

- pracuje na správném uvolněném držení těla při zpívání a na klidném dýchání
- pracuje na správném nasazení tónu, správné artikulaci a intonaci, na dostatečném uvolnění čelisti
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení
- vnímá základní dynamiku a agogiku na základě porozumění textu
- měkce nasazuje tóny a čistě intonuje jednoduché písně s doprovodem i a capella
- podle individuální hlasové a pěvecké vyspělosti využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu
- používá různá sestupná a vzestupná pěvecká cvičení v rozsahu kvinty v celém svém hlasovém rozsahu
- dále rozvíjí své rytmické a hudební cítění
- zpívá lidové a umělé písně úměrné hlasové vyspělosti žáka
- zpívá s doprovodem
- používá základní dynamiku (p – mf – f)
- učí se o hlasové hygieně

3. ročník

Žák:

- má správné a uvolněné držení těla při zpěvu a klidné dýchání
- využívá základní pěvecké návyky a technické prvky
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení
- používá hlas v celém rozsahu – podle individuální hlasové a pěvecké vyspělosti jednotlivých žáků, nepřepíná své síly
- zpívá se základní dynamikou a agogikou
- zpívá lidové a umělé písně podle svých možností, vyspělosti a stupně hudebního rozvoje
- zpívá s doprovodem
- podle svých možností zpívá na interních nebo veřejných vystoupeních
- ke zdokonalení pěvecké techniky zpívá hlasová cvičení v rozsahu kvinty
- měkce nasazuje tóny a čistě intonuje písně přiměřené k věku s doprovodem i a capella
- rozumí kánonu jako hudební formě a zazpívá ho s učitelem,
- přirozeně zazpívá jednotlivé vokály jak v jednotlivých cvičeních, tak i v jednotlivých písních

- zazpívá píseň s použitím základní dynamiky (p – mf – f)
- umí zazpívat písně se složitějším doprovodem a lidové a capella
- učí se o hlasové hygieně

4. ročník

Žák:

- prohlubuje svou pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- pracuje na měkkém i tvrdém nasazení tónu
- pracuje na rozšíření svého hlasového rozsahu dle svých možností
- využívá základní dynamiku a agogiku
- plynule spojuje jednotlivé vokály v technických cvičeních
- zpívá hlasová cvičení, lidové a umělé písně úměrné individuální hlasové vyspělosti žáka
- prohlubuje pěvecké dovednosti z předchozích ročníků
- prohlubuje smysl pro vedení jednoduché hudební fráze
- zpívá z paměti
- učí se interpretovat píseň
- používá správnou dechovou techniku a prodlužuje plynulý výdech
- využívá hlas v celém svém rozsahu, učí se propojovat hrudní a hlavovou rezonanci
- využívá pěvecká cvičení v rozsahu sexty, zazpívá tonický kvintakord s horní oktávou v legatu
- na jednoduchých hudebních frázích zvládá crescendo a decrescendo, používá agogiku
- zvládá jednoduchý lidový dvojhlas (tercie a sexty)
- při zpěvu populárních písní využívá mikrofon a učí se s ním pracovat
- má povědomí o zásadách hlasové hygieny

5. ročník

Žák:

- pracuje se základní pěveckou, dechovou a artikulační technikou
- má povědomí o kultivovaném hlasovém projevu
- rozvíjí cítění pro přirozenou práci s dynamikou a ostatními výrazovými prostředky
- rozvíjí možnosti interpretace písně
- podle individuální hlasové vyspělosti zpívá písně lidové i umělé
- zpívá s doprovodem
- v rámci svých možností využívá žebně-bráničního dýchání (nádech do bránice, zadržetí, plynulý prodloužený výdech)
- rozšiřuje hlasový rozsah, propojuje hlasové rejstříky
- přirozeně artikuluje a vyrovnává jednotlivé vokály jak v technických cvičeních, tak i v písních
- k upevnění správné pěvecké techniky využívá jednotlivá technická cvičení v rozsahu oktávy, zazpívá rozložený kvintakord s vrchní oktávou v legatu i staccatu
- písně interpretuje s adekvátní dynamikou a agogikou
- zvládá jednoduchý dvojhlas s učitelem či spolužákem
- při zpěvu populárních písní správně používá mikrofon
- řídí se hlasovou hygienou
- přirozeným hlasem zpívá jak lidové, tak i umělé písně adekvátní ke svému věku a pěveckým dovednostem či schopnostem
- je schopný kultivovaně zazpívat na veřejném koncertě nacvičenou píseň
- cílevědomě pracuje na správném zvládnutí trémy při jednotlivých koncertech, dílnách i postupových zkouškách

6. ročník

Žák:

- ovládá základní pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- podle svých možností pracuje na rozšíření hlasového rozsahu
- rozvíjí si smysl pro kultivovaný pěvecký projev
- pracuje s větší škálou dynamiky a výrazových prostředků na základě porozumění hudbě a textu
- orientuje se v notovém zápise a textu pěveckého partu
- zpívá složitější hlasová cvičení úměrná hlasové vyspělosti žáka
- na základě své hlasové vyspělosti zpívá písně různých žánrů
- podle individuálních možností je schopen veřejného vystoupení
- má povědomí o potřebě intonační sebekontroly
- v rámci svých možností využívá žeberně-bráničního dýchání (nádech, zadržení, plynulý prodloužený výdech)
- v celém svém hlasovém rozsahu využívá hlavovou rezonanci, kterou obohacuje o hrudní rejstřík, propojuje rejstříky
- přirozeně artikuluje a propojuje vokály jak v technických cvičeních, tak i v přednesových písních
- využívá kantilénu s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází
- zpívá pěvecká cvičení v rozsahu oktávy v celém svém hlasovém rozsahu, čistě zazpívá sestupnou i vzestupnou stupnici na daný vokál
- na základě porozumění textu písně využívá adekvátní výrazové prostředky, je schopen sám určit dynamiku jednotlivých frází
- zvládá dvojhlasé písně vzhledem ke svým pěveckým dovednostem a schopnostem
- při zpěvu populárních písní využívá mikrofon
- zpívá jak lidové písně se složitějším doprovodem, tak i písně umělé s doprovodem klavíru či kytary, popř. hudebního základu
- při veřejných vystoupeních pracuje s trémou tak, aby jeho pěvecký výkon byl kultivovaný a přirozený
- dodržuje hlasovou hygienu i mimo hodinu zpěvu (pečuje o své hlasivky, nepřepíná je, nekřičí a vyhýbá se častému šeptání, ...)

7. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, měkké i tvrdé nasazení tónu, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- podle svých možností má rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky
- využívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění textu a hudbě, má smysl pro celkový pěvecký projev, vedení hudebních frází a kantilénu
- zpívá složitější hlasová cvičení úměrná možnostem a stupni hlasové vyspělosti žáka
- zpívá umělé či populární písně různých období a žánrů podle individuální hlasové vyspělosti a zaměření žáka
- zvládá zpěv s doprovodem
- podle svých možností veřejně vystupuje
- v rámci svých možností ovládá základy dechové techniky, zná základy žeberně-bráničního dýchání, které uplatňuje, jak v technických cvičeních, tak i v přednesových skladbách
- při zpěvu umí propojit hlavový a hrudní rejstřík dle pěveckých možností
- má vyrovnané základní hlasové rejstříky

- v upevnění pěvecké techniky využívá různá hlasová cvičení do rozsahu oktávy, zpívá ve cvičeních legato, staccato, využívá postupných, kvintových cvičení vzhledem k problematice přechodových tónů
- dodržuje zásady správné artikulace, na všechny vokály má dostatečně uvolněnou čelist
- srozumitelně a přirozeně vyslovuje text při zpěvu svého přednesu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- na základě porozumění textu písně využívá adekvátní výrazové prostředky (sám si zvolí dynamiku, agogiku, tempo)
- zpívá čistě dvojhlasé písně s učitelem
- při zpěvu populárních písní dokáže pracovat s mikrofonem
- kultivovaně zpívá jednotlivé přednesové skladby s klavírem či jiným doprovodem
- dokáže si sám vybrat žánr svých přednesových skladeb (lidové písně, písně jednotlivých hudebních období, populární písně)
- kultivovaně a s přirozeným výrazem zpívá písně se složitějším doprovodem klavíru či jiného hudebního nástroje
- důsledně uplatňuje hlasovou hygienu
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Sólový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv *	1	1	1	1
Hudební seminář *	1	1	1	1
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- vědomě využívá pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- ovládá zpěv kantilény, dodržuje fráze a orientuje se v notovém zápise a textu
- využívá dynamiku a agogiku, má kultivovaný pěvecký projev
- je schopen žánrového a stylového rozlišení písní
- zpívá hlasová cvičení podle technické vyspělosti a potřeby žáka
- zpívá vokalizy úměrné hlasové vyspělosti žáka
- zpívá lidové písně ve složitější úpravě
- zpívá umělé písně podle individuální hlasové vyspělosti a zaměření žáka
- s pomocí zvládnuté dechové techniky uvědoměle používá základní pěvecké návyky ve spojení s hlasovou hygienou
- v celém svém hlasovém rozsahu propojuje hlavový a hrudní rejstřík, zvládá v přednesových skladbách zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází
- pohotově se orientuje v notovém zápise a rozumí obsahu textu

- na základě porozumění textu a charakteru skladby využívá adekvátně agogiku, dynamiku a jiné výrazové prostředky
- je schopen rozeznat různá slohová hudební období
- kultivovaně interpretuje přednesové skladby na veřejných vystoupeních
- v průběhu studia je schopen samostatné práce při korepetici
- využívá svojí vlastní představivost, při souhře s korepeticí využívá prvky originality (vlastní prožitky interpretované skladby)
- ve vícehlasém zpěvu uvědoměle vnímá ostatní hlasy (má smysl pro harmonické cítění)
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně-instrumentální hudby
- uplatňuje schopnost rozvíjet žánrovou oblast jemu blízkou
- při zpěvu populárních písní zvládá zpěv na mikrofon

3. – 4. ročník

Žák:

- podle svých možností zpívá ve vícehlasém seskupení
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň a obecný přehled o vokální a vokálně-instrumentální hudbě a základní pěvecké literatuře
- vytváří si názor na vlastní i vyslechnutou interpretaci
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření
- ve skladbách má vyrovnané hlasové rejstříky v šířce svého rozsahu, umí správně pracovat a nasazovat přechodové tóny
- v celém svém rozsahu čistě intonuje a dokáže zpívat se složitějším hudebním doprovodem
- na základě svých zkušeností volí při interpretaci vhodné výrazové prvky
- při interpretaci písní využívá základní pěvecké návyky, jako je pěvecké dýchání a měkké či tvrdé nasazení tónu
- orientuje se ve vícehlasé vokální skladbě a dokáže zapívat čistě svůj part
- zná základní zásady hlasové hygieny, které uplatňuje nejenom v hodinách zpěvu, ale ve svém životě
- umí pracovat s trémou a dokáže zazpívat svůj nastudovaný repertoár na pěveckém vystoupení či pěvecké soutěži
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.12 Studijní zaměření Sborový zpěv

Charakteristika předmětu

Zpěv je nejpřirozenější a nejpřímočařejší lidský hudební projev, stejně tak je pro člověka přirozená pospolitost a sdílení.

V předmětu sborový zpěv se děti učí prožívat radost ze společného směřování v hudbě a zpěvu, pracovat v kolektivu, přizpůsobovat se potřebám sboru a respektovat se navzájem. Tříbí a kultivují svůj hudební vkus, učí se "harmonii svých individualit" v rámci určité disciplíny, vedoucí ve výsledku k hlubokým uměleckým prožitkům, rozhledu, rozvoji hudebního cítění a osobnosti vůbec.

Každá sborová zkouška začíná rozezpíváním, které je v podstatě hlasovou výchovou, kde se děti učí mj. hlasové hygieně, správnému dýchání, sluchové kontrole atd., což vše dále rozvíjejí při společném studiu a realizaci sborových skladeb. Podle potřeby a možností se učitel (sbormistr) při rozezpívání dětem věnuje zčásti i individuálně.

Přípravné studium

Žák:

- rozeznávají melodii rychlou, pomalou, smutnou, veselou
- opakují jednoduché rytmické modely
- učí se uvolněnému postoji, správnému dýchání
- reagují na základní gesta sbormistra
- při zpěvu jednoduchých písní od počátku dbají na co nejpřesnější intonaci a rytmus

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Sborový zpěv	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní zpěv *				1	1	1	1
Hudební seminář *				1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- učí se kultivovanému zacházení s hlasem, hlasové hygieně, správným nádechům na správných místech
- jsou vnímaví k textu skladby a ke gestům sbormistra
- učí se společnému soustředění a pozornosti
- při zpěvu písní lidových i umělých nenásilně rozšiřují svůj hlasový rozsah

2. ročník

Žák:

- dovedou podle potřeby zacházet s dynamikou a agogikou
- adekvátně reagují na gesta sbormistra
- při zpěvu písní úměrných jejich věku dovedou vyjádřit jejich náladu a výraz

3. ročník

Žák:

- upevňují dosavadní dovednosti a návyky
- učí se zpívat z not
- učí se porozumět hudebním a pěveckým frázím
- podle individuálních možností začínají s dvojhlasy (nejprve kánony)

4. ročník

Žák:

- samostatně dodržují hlasovou hygienu
- při zpěvu správně artikuluje
- jejich projev je v souladu s textem skladby (v případě cizojazyčného textu jsou vždy podrobně seznámeni s obsahem)
- plně reagují na gesta sbormistra

Žáci z jiných oborů, kteří se začali sborovému zpěvu věnovat až v tomto ročníku, využijí svých dosavadních hudebních vědomostí, zkušeností a dovedností k rychlejšímu začlenění do sborového kolektivu a "dohnání" pěveckých a sborových dovedností.

5. ročník

Žák:

- dovedou porozumět skladbám různých období, žánrů a stylů a adekvátně je interpretovat
- zvládají vícehlasy
- rozvíjejí své dosavadní dovednosti – správnou artikulaci, frázování, dýchání, kantilénu
- orientují se v notovém zápise

6. ročník

Žák:

- používají hlas v celém svém rozsahu, mají vyrovnané hlasové rejstříky, dovedou měkce a "opřeně" nasadit tón
- v případě mutace hlas šetří a v žádném případě nepřepínají
- dovedou sluchem co nejlépe kontrolovat intonaci vlastní i ostatních
- jako posluchači rozeznají kvalitní interpretaci sborových skladeb
- orientují se ve struktuře sborové partitury
- dovedou se samostatně naučit part svého hlasu
- pomáhají mladším členům sboru

7. ročník

Žák:

- zpívají vícehlasé skladby s doprovodem i a capella, zároveň dovedou čistě vyladit i jednohlas s jistotou reagují na gesta sbormistra
- cítí zodpovědnost za společnou práci sboru
- orientují se v různých stylových obdobích
- jsou zasvěcenými posluchači hudby a schopnými sborovými interprety

Základní studium pro II. stupeň

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Sborový zpěv	1,5	1,5	1,5	1,5
Komorní zpěv *	1	1	1	1
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- upevňují dosavadní pěvecké a sborové schopnosti a návyky
- podle individuálních schopností alespoň částečně dovedou zpívat z listu, pěvecky se orientovat v tónině
- jsou disciplinovanými a zároveň tvořivými členy sboru, aktivně se podílejí na výběru (příp. i dotváření) repertoáru

3. – 4. ročník

Žák:

- jsou pevně ukotveni ve správných pěveckých a sborových návycích (postoj, dech, bezchybná vnímavost vůči gestům sbormistra, frázování, intonace, výraz atd.)
- rozumějí sborové partituru, umějí číst z partitury i z jednotlivých partů
- rozumějí rozdělení zpěvních hlasů
- jsou vzdělanými posluchači hudby a zkušenými sborovými zpěváky

5.1.13 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na zobcovou flétnu, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Od 5. ročníku I. stupně lze zařadit výuku hry na altovou nebo tenorovou, příp. basovou zobcovou flétnu podle individuálních schopností, dispozic a vyspělosti žáka.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností
- osvojuje si základní péči o nástroj, rozeznává různé druhy hudebních nástrojů
- osvojuje si základy hry na zobcovou flétnu, zejména vyvážené držení nástroje, techniku správného dýchání, techniku nasazení a tvoření tónu

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- chápe metroritmické vztahy, rozezná základní hodnoty not i pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojí si techniku správného dýchání, nátiskovou techniku specifickým postavením rtů a ovládá princip správného tvoření tónu nasazením jazyka o měkké patro
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu g1 – d2
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák:

- umí prakticky uplatnit další nabyté teoretické znalosti z předmětu Hudební nauka, rozezná další drobnější hodnoty not a pomlk
- prohloubil dechovou techniku, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojil si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru legato, osvojí si hru v tónovém rozsahu c1 – e2
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojil si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru staccato, rozšíří hru v tónovém rozsahu c1 – a2, dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 1 bé, stupnici a moll včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z předmětu Hudební nauka
- rozšíří hraný tónový rozsah nástroje dle individuálních schopností od c1 – b2, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 3 křížků a 2 bé, mollové do 1 křížku a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřeně obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- dokáže použít některé alternativní hmaty při hře melodických ozdob dle svých individuálních schopností, rozšířil hraný tónový rozsah po c3
- hraje stupnice durové do 3 křížků a 3 bé, mollové do 2 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- dokáže si sám vyhledat skladby a samostatně nastudovat přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem

6. ročník

Žák:

- osvojí si základy techniky dvojitého staccata, dokáže podat kvalitní tón v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v horní poloze nástroje, rozšíří hraný rozsah po d3
- hraje stupnice durové do 4 křížků a 4 bé, mollové do 3 křížků a 3 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák:

- osvojí si základy moderní techniky hry, ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů, chromatickou stupnici
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možností nabídky a dostupnosti ve škole
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. – 4. ročník

Žák:

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje, je se orientuje v základních prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností zapojit tyto prostředky do své hry na nástroj – např. vibrato, frulato, dvojitě staccato
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojí si techniku swingové artikulace
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.14 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na příčnou flétnu, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Žáci v mladším věku (6 – 7 let) zpravidla začínají přípravu ke hře na příčnou flétnu hrou na zobcovou flétnu a podle fyziognomických předpokladů a zájmu přecházejí cca v 10 letech ke studiu hry na příčnou flétnu. Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího.

Přípravné studium I. stupně

Žák:

- ovládá držení nástroje
- je schopen měkkého nasazení
- dovede dle sluchu zreprodukovat jednoduché rytmicko-melodické útvary

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- ovládá postoj, držení nástroje (postavení rukou)
- dokáže sám přiložit správně flétnu ke rtům a vytvořit tón
- je schopen se uvolněně nadechovat a ovládá konkrétní nasazení tónu
- využívá při hře artikulaci tenuto, legato
- dbá na kvalitu tónu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- dovede zahrát jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru
- má přehled o stavbě nástroje a ovládá jeho základní údržbu
- předvede cvičení upevňující brániční dýchání
- čte noty v jedno a dvoučárkované oktávě

2. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit tón s důrazem na jeho kvalitu

- umí využívat základní druhy artikulace (tenuto, legato, staccato) a jejich kombinace
- je schopen zahrát durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy
- zvládá zahrát jednoduchou píseň či přednes s doprovodem
- umí vymýšlet jednoduché hudební motivy, rytmy
- ovládá hmaty v jedno a dvoučárkované oktávě

3. ročník

Žák:

- dokáže nasadit kvalitní tón a jemně jej zakončit
- dovede zahrát durové stupnice do 4 předznamenání (tenuto, legato, staccato)
- je schopen využít při hře základních výrazových prostředků
- dle sluchu zvládne zahrát jednoduchou píseň
- při hře dbá na správné nádechy
- dokáže se samostatně udržet v jednoduchém dvojhlasě
- dobře zvládá orientaci v notovém zápisu
- při hře požívá vlastní fantazii, dokáže rozlišit charakter jednotlivých skladeb

4. ročník

Žák:

- používá při hře pestřejší dynamickou škálu a je schopen se dle svých možností částečně soustředit i na intonaci
- se zvládnutou látkou je schopen vystoupit na koncertě
- ovládá durové stupnice do 4 předznamenání a k nim příslušné tónické kvintakordy
- zvládne zahrát nastudovanou skladbu či píseň z paměti
- orientuje se v notovém zápisu
- je schopen zahrát jednodušší skladbu z listu
- má představu o hudební frázi a vhodnosti nádechů

5. ročník

Žák:

- využívá při hře dechovou oporu
- ve vyšších polohách je schopen hrát uvolněným nátiskem a se správným užitím bránice
- má povědomí o základních hudebních žánrech a stylech
- je schopen zahrát durovou či mollovou stupnici do 4 předznamenání a k ní příslušný akord
- své dovednosti využívá v komorní či souborové hře
- je schopen sluchové sebekontroly

6. ročník

Žák:

- vnímá náladu dané skladby a je schopen o ní samostatně přemýšlet
- dokáže vycítit hudební frázi a dle ní vhodně volí nádechy
- je schopen pracovat s barvou tónu ve všech polohách
- využívá funkce vibrata
- ovládá durové i mollové stupnice do 4 předznamenání a k nim příslušný akord (tenuto, staccato, legato)
- zahraje chromatickou stupnici
- při hře disponuje intonační jistotou dle svých možností

7. ročník

Žák:

- plynule ovládá prstovou techniku v rozsahu nástroje od c1 po a3
- při hře užívá správného dýchání, volného nátisku, otevřenost krku a dutin a všechny získané technické i výrazové dovednosti
- je schopen samostatné práce s tónem (užití rovného tónu, vibrata)
- orientuje se ve všech durových i mollových stupnicích a jejich akordech
- umí reprodukovat složitější rytmické útvary (synkopa, triola, tečkovaný rytmus)
- ovládá hru základních melodických ozdob (nátryl, mordent, trylek, opora, příraz)
- umí využít dynamiku, tempové rozlišení, frázování, agogiku a rozumí základním výrazovým pojmům, dokáže
- interpretovat skladby různého charakteru
- podle svých schopností interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře
- ovládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních
- má povědomí o moderních technikách hry na flétnu (frullato, pizzicato)
- upevňuje své znalosti z předešlých ročníků
- aktivně se zapojuje do akcí pořádaných školou (koncerty, přehrávky)
- je schopen samostatné práce s tónem (užití rovného tónu, vibrata)
- umí odhalit technicky problematická místa ve skladbě a poradit si s nimi

2. ročník

Žák:

- samostatně ovládá intonaci ve všech polohách dle vlastních možností
- ovládá durové i mollové stupnice (hraje v rozmezí 2 oktáv) a k nim příslušné kvintakordy
- je schopen transpozice jednodušších písní

- orientuje se v notovém zápise různých žánrů
- dovede se samostatně zorientovat ve frázování přehledných skladeb a vytvořit nádechy
- předvede využívání znalosti stupnic v tóninové orientaci ve skladbě

3. ročník

Žák:

- je schopen pohotového hraní z listu
- používá dvojité staccato
- bez problémů ovládá hru ve třetí oktávě
- navazuje na znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- vnímá jednotlivé detaily skladby, zaměřuje se na obsah díla
- hraje rytmicky přesně, artikulačně a stylově správně
- je schopen nastudovat zadanou skladbu samostatně a diskutovat o vyskytnuvších se problémech s pedagogem
- osobitě a muzikálně interpretuje náročnější díla české a světové literatury

4. ročník

Žák:

- navazuje všechny získané znalosti k vyjádření svých představ
- je schopen samostatného nastudování skladby
- ovládá rozsah nástroje v chromatickém postupu od c1 do c4
- hraje stupnice dur i moll v rozsahu minimálně dvou oktáv ve středním tempu, různých artikulacích a rytmech, s příslušnými akordy v základním tvaru a obratech (T5, D7, zm.7)
- ve všech polohách užívá uvolněný nátisk
- má přehled o světových interprettech
- umí jasně zformulovat a vyjadřovat vlastní názor na interpretaci
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.15 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika předmětu

Žák si během studia osvojí základy hry na klarinet, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Do předmětu hra na klarinet jsou běžně přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady. Žáci v mladším věku (6 – 7 let) zpravidla začínají přípravu ke hře na klarinet hrou na zobcovou flétnu a podle fyziognomických předpokladů a zájmu přecházejí cca v 10 letech ke studiu hry na klarinet. Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládá práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- chápe metroritmické vztahy, rozezná základní hodnoty not i pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojil si techniku správného dýchání, nátiskovou techniku a ovládá princip správného tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu c1 – g1 (a1)
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák:

- umí prakticky uplatnit další nabyté teoretické znalosti z předmětu Hudební nauka, rozezná další drobnější hodnoty not a pomlky

- prohloubí dechovou techniku s patřičnou oporou bránice, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojil si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru legato, osvojil si hru v tónovém rozsahu f – b1
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojí si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru staccato, osvojuje si přechod hry ze šalmajového rejstříku do horní polohy, rozšířil hru v tónovém rozsahu e – g2, dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé, mollové do 1 křížku a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z předmětu Hudební nauka
- rozšířil hraný tónový rozsah nástroje dle individuálních schopností v horní poloze po c3, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 3 křížků a 1 bé, mollové do 2 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností, rozšiřuje hraný tónový rozsah po d3
- hraje stupnice durové do 4 křížků a 1 bé, mollové do 3 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- dokáže si sám vyhledat skladby a samostatně nastudovat přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem

6. ročník

Žák:

- dokáže podat kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, rozšířil hraný rozsah po e3
- hraje stupnice durové do 4 křížků a 1 bé, mollové do 4 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na

samostatně vybrané skladbě

- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák:

- osvojí si základy improvizace s využitím pentatonické, příp. i bluesové stupnice, ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur a moll včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů, chromatickou stupnici
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možností nabídky a dostupnosti ve škole
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klarinet	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. – 4. ročník

Žák:

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj – např. glissando, dvojité staccato
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, lze využít i při procvičování pentatonických a bluesových stupnic, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojil si základy swingové

artikulace

- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.16 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika předmětu

Žák si během studia osvojí základy hry na saxofon, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Do předmětu Hra na saxofon jsou běžně přijímáni žáci od 10 let, v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady. Žáci v mladším věku (6 – 7 let) zpravidla začínají přípravu ke hře na saxofon hrou na zobcovou flétnu a podle fyziognomických předpokladů a zájmu přecházejí cca v 10 letech ke studiu hry na saxofon. Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládá práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- chápe metrytmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojil si techniku správného dýchání, nátiskovou techniku a ovládá princip správného tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu g1 – c2 (cis2)
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák:

- umí prakticky uplatnit další nabyté teoretické znalosti z předmětu Hudební nauka, rozezná další drobnější hodnoty not a pomlky

- prohloubil dechovou techniku s patřičnou oporou bránice, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojil si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru legato, osvojil si hru v tónovém rozsahu d1 – g2
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojil si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru staccato, rozšířil hru v tónovém rozsahu c1 – c3 (cis3), dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé, mollové do 1 křížku a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová aagogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z předmětu Hudební nauka
- rozšířil hraný tónový rozsah nástroje ve spodní poloze dle individuálních schopností, v horní poloze po e3, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 3 křížků a 1 bé, mollové do 2 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností, rozšířil hraný tónový rozsah po f3
- hraje stupnice durové do 4 křížků a 1 bé, mollové do 3 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- dokáže si sám vyhledat skladby a samostatně nastudovat přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem

6. ročník

Žák:

- osvojil si základy techniky nátiskového vibrata, dokáže podat kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, rozšířil hraný rozsah po fis3 (u nástrojů s fis klapkou)
- hraje stupnice durové do 4 křížků a 1 bé, mollové do 4 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů

- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák:

- osvojil si základy improvizace s využitím pentatonické, příp. i bluesové stupnice, ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur a moll včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů, chromatickou stupnici
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možností nabídky a dostupnosti ve škole
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na saxofon	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. – 4. ročník

Žák:

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých individuálních schopností a možností zapojit tyto prostředky do své hry na nástroj – např. vibrato, glissando, growling, hra alikvotních tónů
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, lze využít i při procvičování

pentatonických a bluesových stupnic, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, byl obeznámen s technikou dvojitého staccata a osvojil si základy swingové artikulace

- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.17 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na trubku, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Žáci v mladším věku (6 – 7 let) zpravidla začínají přípravu ke hře na trubku hrou na zobcovou flétnu a podle fyziognomických předpokladů a zájmu přecházejí cca v 10 letech ke studiu hry na trubku. Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího. Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- dokáže popsat svůj nástroj, umí ho rozložit a složit, udržovat hygienu a zná jeho stručnou historii
- dbá na správný uvolněný postoj (sezení) a držení nástroje při hře
- zvládá základy správného bráničního dýchání (s ohledem na svojí fyzickou vyspělost) nasazení nátrubku na rty, nasazení tónu a funkce jazyka při jeho tvoření
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- orientuje se ve čtyřdobém, třídobém a dvoudobém taktu
- umí zahrát jednoduchou píseň (skladbu) z not
- dodržuje pravidelnou domácí přípravu dle pokynů učitele

2. ročník

Žák:

- dodržuje návyky správného postoje (sezení) a držení nástroje při hře
- snaží se o brániční dýchání
- dbá na správné nasazení tónu a jeho intonaci

- orientuje se v dalších rytmických takttech (4/4; 3/4; 2/4; 3/8; 6/8)
- je schopen hry staccato, tenuto, legato
- rozlišuje základní dynamiku (p-f)
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem

3. ročník

Žák:

- umí správně držet nástroj a dodržuje návyky základního postoje
- dbá na pravidelnou domácí přípravu
- dokáže zvládnout princip správného dýchání
- zvládá správné používání jazyka při tvoření tónu
- ovládá hru v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem

4. ročník

Žák:

- stále dbá na správný postoj, držení nástroje a pravidelnou domácí přípravu
- hraje v rozsahu dle pokynů učitele a svých schopností
- orientuje se v rytmických útvarech (tečkovaný rytmus, synkopa....)
- hraje durové stupnice do 2x a 2b s tónickými kvintakordy
- uplatňuje při hře dynamiku p-f, crescendo, decrescendo

5. ročník

Žák:

- disponuje základními návyky a dovednostmi (správné držení těla, správné dýchání)
- cvičí nátisk
- snaží se o kvalitní a kultivovaný tón
- je schopen hry staccato, legato, tenuto, portamento
- hraje durové stupnice o 4x a 4b s tónickými kvintakordy
- dokáže udržet pravidelný rytmus
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

6. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj, držení nástroje a pravidelnou domácí přípravu
- zdokonaluje intonační jistotu
- je schopen hrát dynamicky pp-ff, crescendo, decrescendo
- zvládá hru technicky náročnějších cvičení a skladeb
- dokáže naladit svůj nástroj
- hraje v orchestru nebo souboru
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření tónu
- je schopen hrát dynamicky s použitím vlastního cítění

- hraje všechny durové i mollové stupnice s tónickými kvintakordy D7
- ovládá hru z listu i z paměti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle svých individuálních dispozic
- vystavuje hru soustavné sluchové sebekontroly
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trubku	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na dosavadní studium v I. stupni
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- zvládá základní pravidla tvoření tónu a dokáže s ním pracovat
- pravidelně cvičí retní vazby a vydržované tóny v celém rozsahu nástroje
- hraje durové a mollové stupnice s tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a zmenšenými septakordy
- hraje z listu i z paměti

3. – 4. ročník

Žák:

- upevnil rytmickou a intonační jistotu
- umí nastudovat i obtížnou skladbu různých hudebních žánrů
- je schopný se uplatnit jako samostatný a pohotový hudebník v komorním či orchestrálním uskupení
- zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.18 Studijní zaměření Hra na trombon

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na trombon, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Žáci v mladším věku (6 – 7 let) zpravidla začínají přípravu ke hře na trombon hrou na zobcovou flétnu a podle fyziognomických předpokladů a zájmu přecházejí cca v 10 letech ke studiu hry na trombon. Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem, umí ho popsat, složit a rozložit a zná jeho stručnou historii
- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- dbá na správný uvolněný postoj (sezení) a držení nástroje při hře
- s ohledem na svojí fyzickou vyspělost využívá správného bráničního dýchání, nasazení nátrubku na rty a zvládá základní funkci jazyka při tvoření tónu
- od počátku pěstuje svůj nátisk a přizpůsobuje jej svému nástroji
- v úvodu je seznámen se čtyřmi polohami snížce
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- orientuje se ve čtyřdobém, třídobém a dvoudobém taktu

2. ročník

Žák:

- dodržuje správný postoj (sezení) a držení nástroje
- je seznámen se zbývajícími polohami snížce (pět, šest, sedm)
- od počátku dbá na přesný výsun poloh a následnou správnou intonaci

- udržuje jednoduchý rytmus v kombinaci všech snížcových poloh
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, legato, staccato, tenuto)
- rozlišuje základní dynamiku p-f
- učí se hudební teorii současně s praktickou hrou na pozoun
- umí zahrát jednoduchou skladbu a píseň z not

3. ročník

Žák:

- umí správně držet nástroj a dodržuje návyky základního postoje
- dbá na pravidelnou domácí přípravu
- dokáže zvládnout princip správného dýchání
- zvládá správné používání jazyka při tvoření tónu
- ovládá hru v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem

4. ročník

Žák:

- stále dbá na správný postoj, držení nástroje a pravidelnou domácí přípravu
- hraje v rozsahu dle pokynů učitele a svých schopností
- orientuje se v rytmických útvarech (tečkovaný rytmus, synkopa)
- hraje durové stupnice do 2x a 2b s tónickými kvintakordy
- uplatňuje při hře dynamiku p-f, crescendo, decrescendo

5. ročník

Žák:

- disponuje základními návyky a dovednostmi (správné držení těla, správné dýchání)
- cvičí nátisk
- snaží se o kvalitní a kultivovaný tón
- je schopen hry staccato, legato, tenuto, portamento
- hraje durové stupnice o 4x a 4b s tónickými kvintakordy
- dokáže udržet pravidelný rytmus
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

6. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj, držení nástroje a pravidelnou domácí přípravu
- zdokonaluje intonační jistotu
- je schopen hrát dynamicky pp-ff, crescendo, decrescendo
- zvládá hru technicky náročnějších cvičení a skladeb
- dokáže naladit svůj nástroj
- hraje v orchestru nebo souboru
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření tónu
- je schopen hrát dynamicky s použitím vlastního cítění

- hraje všechny durové i mollové stupnice s tónickými kvintakordy D7
- ovládá hru z listu i z paměti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle svých individuálních dispozic
- vystavuje hru soustavné sluchové sebekontroly
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trombon	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**
Hudební seminář *	1	1	1	1

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na dosavadní studium v I. stupni
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- zvládá základní pravidla tvoření tónu a dokáže s ním pracovat
- pravidelně cvičí retní vazby a vydržované tóny v celém rozsahu nástroje
- hraje durové a mollové stupnice s tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a zmenšenými septakordy
- hraje z listu i z paměti

3. – 4. ročník

Žák:

- upevnil rytmickou a intonační jistotu
- umí nastudovat i obtížnou skladbu různých hudebních žánrů
- je schopný se uplatnit jako samostatný a pohotový hudebník v komorním či orchestrálním uskupení
- zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.19 Studijní zaměření Hra na tenor (tubu)

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na tenor (tubu), které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Žáci v mladším věku (6 – 7 let) zpravidla začínají přípravu ke hře na tenor hrou na zobcovou flétnu a podle fyziognomických předpokladů a zájmu přecházejí cca v 10 letech ke studiu hry na tenor (tubu). Tito žáci mohou být následně vyučováni podle ŠVP pro nižší ročníky dle uvážení vyučujícího.

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si základní znalosti z hudební teorie
- rozvíjí a prohlubuje rytmické i melodické cítění formou nejrůznějších zábavných činností pomocí hudebních her, hádanek, napodobování, též zpěvem lidových i umělých písní a poslechem hudby, pohybových úkonů, výtvarných činností

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na tenor (tubu)	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem, umí ho popsat, složit a rozložit a zná jeho stručnou historii
- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- dbá na správný uvolněný postoj (sezení) a držení nástroje při hře
- s ohledem na svojí fyzickou vyspělost využívá správného bráničního dýchání, nasazení nátrubku na rty a zvládá základní funkci jazyka při tvoření tónu
- od počátku pěstuje svůj nátisk a přizpůsobuje jej svému nástroji
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- orientuje se ve čtyřdobém, třídobém a dvoudobém taktu

2. ročník

Žák:

- dodržuje správný postoj (sezení) a držení nástroje
- od počátku dbá na přesný výsuv poloh a následnou správnou intonaci
- udržuje jednoduchý rytmus v kombinaci všech snížcových poloh
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, legato, staccato, tenuto)
- rozlišuje základní dynamiku p-f

- učí se hudební teorii současně s praktickou hrou na pozoun
- umí zahrát jednoduchou skladbu a píseň z not

3. ročník

Žák:

- umí správně držet nástroj a dodržuje návyky základního postoje
- dbá na pravidelnou domácí přípravu
- dokáže zvládnout princip správného dýchání
- zvládá správné používání jazyka při tvoření tónu
- ovládá hru v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem

4. ročník

Žák:

- stále dbá na správný postoj, držení nástroje a pravidelnou domácí přípravu
- hraje v rozsahu dle pokynů učitele a svých schopností
- orientuje se v rytmických útvarech (tečkovaný rytmus, synkopa...)
- hraje durové stupnice do 2x a 2b s tónickými kvintakordy
- uplatňuje při hře dynamiku p-f, crescendo, decrescendo

5. ročník

Žák:

- disponuje základními návyky a dovednostmi (správné držení těla, správné dýchání)
- cvičí nátisk
- snaží se o kvalitní a kultivovaný tón
- je schopen hry staccato, legato, tenuto, portamento
- hraje durové stupnice o 4x a 4b s tónickými kvintakordy
- dokáže udržet pravidelný rytmus
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

6. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj, držení nástroje a pravidelnou domácí přípravu
- zdokonaluje intonační jistotu
- je schopen hrát dynamicky pp-ff, crescendo, decrescendo
- zvládá hru technicky náročnějších cvičení a skladeb
- dokáže naladit svůj nástroj
- hraje v orchestru nebo souboru
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření tónu
- je schopen hrát dynamicky s použitím vlastního cítění
- hraje všechny durové i mollové stupnice s tónickými kvintakordy D7
- ovládá hru z listu i z paměti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle svých individuálních dispozic

- vystavuje hru soustavně sluchové sebekontroly
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na tenor (tubu)	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Hudební seminář *	1	1	1	1
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na dosavadní studium v I. stupni
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- zvládá základní pravidla tvoření tónu a dokáže s ním pracovat
- pravidelně cvičí retní vazby a vydržované tóny v celém rozsahu nástroje
- hraje durové a mollové stupnice s tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a zmenšenými septakordy
- hraje z listu i z paměti

3. – 4. ročník

Žák:

- upevnil rytmickou a intonační jistotu
- umí nastudovat i obtížnou skladbu různých hudebních žánrů
- je schopný se uplatnit jako samostatný a pohotový hudebník v komorním či orchestrálním uskupení
- zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.20 Studijní zaměření Hra na housle (violu)

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na housle (violu), které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem.

Přípravné studium

Žák:

- Žák dokáže popsat nástroj
- zvládá správný postoj a držení nástroje
- používá přípravné cviky pro uvolnění levé ruky a umí stavět prsty na hmatníku
- umí hrát pizzicato na jednotlivých strunách
- seznamuje se se správným držením smyčce
- hraje v různých částech smyčce na prázdných strunách
- se snaží o hru lidových písní z paměti, napodobuje melodie zahrané učitelem

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na housle (violu)	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- zvládá správný uvolněný postoj, držení houslí a smyčce
- umí stavět prsty na hmatníku, zvládá dva základní prstoklady (dur, moll)
- spojuje si notový zápis s orientací na hmatníku
- používá základní smyky - tj. détaché v různých částech smyčce, dělení smyčce, základy hry legato
- hraje na více strunách
- rozvíjí rytmické cítění, intonační představivost
- hraje vybrané durové stupnice v základních prstokladech v rozsahu jedné oktávy
- trénuje hru z paměti a podle sluchu

2. ročník

Žák:

- hraje v první poloze, zná minimálně 2 další prstoklady
- umí posouvat prsty chromaticky
- hraje podle not
- hraje smyky détaché a legato a jejich kombinace, přechody přes struny
- snaží se o kvalitní tvoření tónu, intonaci, rytmické cítění

- používá základní dynamiku - tj. forte a piano
- hraje s učitelem (housle + klavír, event. 2 housle)

3. ročník

Žák:

- upevňuje intonační jistotu v první poloze
- zvládá různé prstoklady a jejich kombinace
- rozvíjí smyčcovou techniku a tvorbu kvalitního tónu
- používá další dynamické prostředky (zesilování, zeslabování)
- zvládá složitější rytmy
- používá další výrazové prostředky - ritardando, koruna apod.

4. ročník

Žák:

- dbá na celkové uvolnění při hře a uvolnění pravé a levé ruky
- umí všechny prstoklady v 1. poloze
- seznamuje se s 3. polohou, používá jednoduché výměny s 1. polohou (hra stupnic, jednoduchých písní, etud, skladbiček)
- zvládá náročnější cvičení na pohyblivost prstů levé ruky v přiměřených tempech
- seznamuje se s jednoduššími dvojjzvuky a dvojhmaty v 1. poloze
- zvládá hru stupnic a kvintakordů dur a moll v 1. poloze
- kombinuje smyky détaché, legato, seznamuje se s dalšími smyky - martelé, staccato
- portamento, smyky v triolovém, tečkovaném rytmu
- tříbí si smysl pro přesný rytmus
- seznamuje se s vibratem
- hraje jednoduché skladbičky z listu

5. ročník

Žák:

- dbá na celkovou uvolněnost
- pokračuje ve studiu dalších poloh, zdokonaluje hru v probraných polohách a umí je spojovat pomocí výměn
- hraje stupnice a akordy dur a moll v rozsahu 2 oktáv s výměnou do polohy
- používá složitější techniku levé ruky (trylky, melodické ozdoby)
- stále zlepšuje intonační jistotu
- používá smyky détaché, legato, martellé, staccato i ve vzájemných kombinacích
- má smysl pro kultivovaný houslový tón, zná hudební frázi, pracuje s dynamikou
- používá vibráto na jednotlivých tónech, snaží se o plynulé, hladké výměny smyku

6. ročník

Žák:

- zlepšuje intonační jistotu při hře v probraných polohách a jejich spojování
- hraje stupnice a akordy přes 3 oktávy od G struny v chromatickém postupu
- seznamuje se se složitější technikou levé ruky (trylky, dvojjzvuky)
- hraje v rychlejším tempu smyky détaché, zvládá legato v různých částech smyčce, seznamuje se s řadovým staccatem v pomalém tempu a se spiccato
- je schopen sám věnovat pozornost kvalitě tónu a přednesové stránce hry - zapojuje vibrato dle svých schopností
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

7. ročník

Žák:

- procvičuje probrané polohy a jejich spojování
- zdokonaluje hru dvojhmatů
- hraje stupnice a akordy přes 3 oktávy do 5 křížků a 5 bé dur i moll
- zvládá obtížnější smykové způsoby - staccato, martellé, portamento, spiccato
- snaží se o kvalitní tón, kultivované nasazení tónu, hladké výměny smyku
- je schopen vlastního hudebního projevu a umí vyjádřit vlastní hudební představu, vnímá odlišnosti a výrazové prostředky hudby v různých stylových obdobích a žánrech
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na housle (violu)	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Souborová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Hudební seminář *	1	1	1	1
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- správně stojí a vnímá celkové uvolnění při hře
- zdokonaluje se v jednotlivých polohách a spojuje je
- hraje dvojhmatové stupnice přípravným způsobem a řetízkem – oktávy
- hraje jednodušší tříoktávové stupnice rychlejšími způsoby
- používá vibrato ve všech polohách
- rozvíjí souhybnost levé a pravé ruky při složitějších úkolech
- má smysl pro souhru a skupinovou interpretaci
- je schopen základní formální a harmonické analýzy studovaných skladeb

3. – 4. ročník

Žák:

- je schopen komplexního podiového výstupu - příchod, úklona, ladění, komunikace s korepeticí
- u jednodušších stupnic hraje akordy i s jejich obraty
- pracuje na dvojhmatových stupnicích a využívá dvojhmatové techniky ve studovaných skladbách
- hraje z listu i složitější skladby
- vyjadřuje vlastní názor na interpretaci poslouchaných děl
- zajímá se o houslisty i jiné interprety historie i současnosti
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.21 Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na violoncello, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem.

Přípravné studium

Žák:

- se seznamuje s nástrojem
- seznamuje se se správným a přirozeným sezením u nástroje
- provádí přípravné cviky pro správné postavení levé ruky na hmatníku a držení smyčce
- hraje pizzicato na jednotlivých strunách
- seznamuje se se správným držením smyčce
- hraje v různých částech smyčce na prázdných strunách
- snaží se o hru lidových písní z paměti, napodobuje melodie zahrané učitelem

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Souborová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- se seznamuje se se správným a přirozeným sezením při hře
- umí stavět prsty na hmatníku v základní poloze, později i v široké poloze
- pohybuje volně levou rukou po hmatníku, seznamuje se se 7. polohou
- seznamuje se se správným a uvolněným držením smyčce
- používá základní smyky - tj. hra polovinami a celým smyčcem, détaché, legato, základ pro přechody přes struny
- rozvíjí rytmické cítění, intonační představivost
- spojuje si notový zápis s orientací na hmatníku v základní poloze
- cvičí hru z paměti a podle sluchu
- hraje stupnice C, G, F v jedné oktávě

2. ročník

Žák:

- hraje v základní i široké poloze
- zná výměny poloh - ze základní do sedmé
- hraje smyky détaché a legato a jejich kombinace, přechody přes struny
- snaží se o kvalitní tón a intonaci
- rozvíjí rytmické cítění

- rozlišuje dynamiku forte a piano
- hraje s doprovodem klavíru nebo druhého violoncella
- hraje stupnice B, Es, A v jedné oktávě, C, G, D, F ve dvou oktávách s rozklady

3. ročník

Žák:

- upevňuje intonační jistotu v základní poloze
- je schopen kvalitnější výměny poloh (základní - 7.), zná další nižší polohy
- rozvíjí smyčcovou techniku a tvorbu kvalitního tónu, používá další dynamické prostředky (zesilování, zeslabování)
- hraje složitější rytmy
- hraje stupnice C, G, F, D, Es přes dvě oktávy, mollové stupnice c, g, d.

4. ročník

Žák:

- seznamuje se s vibratem
- seznamuje se s výměnami nižších poloh
- seznamuje se s přirozenými flažolety
- hraje další smyky - staccato, martelé, portamento, kombinuje smyky
- hraje jednoduché skladbičky z listu
- hraje durové a mollové stupnice do 4 # a bé

5. ročník

Žák:

- se seznamuje s hrou ve třetí oktávě
- čte noty v houslovém a tenorovém klíči
- seznamuje se se základní palcovou polohou
- hraje vybrané stupnice v rozsahu 3 oktáv
- je schopen vystihnout charakter interpretované skladby

6. ročník

Žák:

- používá větší dynamickou škálu
- správně frázuje
- snaží se o kvalitní tón, pracuje s vibratem
- seznamuje se s jednoduchými dvojhmaty s prázdnou strunou
- hraje stupnice dur i moll přes 3 oktávy, snaží se pak v rychlejším tempu s prodlouženým základním tónem
- hraje přednesové skladby z různých slohových období

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll přes 3 oktávy
- seznamuje se s hrou dalších dvojhmatů
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na violoncello	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Hudební seminář *	1	1	1	1
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- umí používat více výrazových prostředků - kvalita tónu, vibrato, dynamika
- hraje tříoktávové stupnice v rychlejším tempu legáto
- hraje dvojhmaty, seznamuje se s dvojhmatovými stupnicemi
- postupně zvládá provedení výměn poloh, hru v palcové poloze a jejich kombinace
- hraje dvojhmatové stupnice přípravným způsobem a řetězem
- používá a zdokonaluje další smyky - spiccato, staccato, martelé a jejich kombinace
- hraje 3 popřípadně 4 oktávové stupnice s rozkladem
- cvičí pohotovost při hře z listu
- poslouchá různé skladby a je schopen diskuze o jejich interpretaci

3. – 4. ročník

Žák:

- cvičí dvojhmatové stupnice a využívá dvojhmatovou techniku v přednesových skladbách
- hraje 3 popřípadně 4 oktávové stupnice s rozkladem s důrazem na techniku a tempo
- je schopen spojovat technické dovednosti obou rukou v hudební projev se zřetelem na kvalitu provedení
- je schopen samostatné práce s korepeticí
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.1.22 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Charakteristika předmětu

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na kontrabas, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Do studijního zaměření Hra na kontrabas jsou přijímáni žáci s odpovídajícími fyzickými dispozicemi pro tento nástroj. Z tohoto důvodu studijní plán nezahrnuje přípravné studium I. stupně.

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra *				1	1	1	1
Soubořová hra *				1	1	1	1
Hra v orchestru *				2	2	2	2
Hudební seminář *				1	1	1	1
Sborový zpěv *				1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- dbá na správný a uvolněný postoj při držení nástroje
- dbá na postavení a koordinaci obou rukou
- hraje v základní poloze
- hraje pizzicato a seznamuje se s hrou smyčcem.

2. ročník

Žák:

- umí číst basový klíč a dokáže se podle něj orientovat na hmatníku v rozsahu základní polohy
- dodržuje správné rozpětí prstů
- zdokonaluje schopnost hrát na silných kontrabasových strunách hrou ve vyšší (první) poloze
- hraje pizzicato i arco
- správně drží smyčec, snaží se o plynulou výměnu smyku

3. ročník

Žák:

- je schopen koordinace pravé a levé ruky
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z listu
- hraje v rozsahu základní (půlové) až 2. polohy, ovládá plynulou výměnu mezi polohami
- ovládá základní smyky détaché, legato
- umí zahrát forte, piano
- snaží se vyjádřit charakter hrané skladby.

4. ročník

Žák:

- umí číst v daném rozsahu do 2. polohy jednodušší part z listu
- dbá na kvalitu tónu
- dbá na uvolněné zápěstí a loket
- zvládá plynulou výměnu smyku

5. ročník

Žák:

- je schopen interpretace drobnějších skladeb
- hraje ve 3. poloze
- zdokonaluje základní smyky

6. ročník

Žák:

- je schopen orientovat se na hmatníku
- je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbičky odpovídající úrovni nižších ročníků
- věnuje se hře z listu
- hraje do 4. polohy, seznamuje se s vibrátem
- seznamuje se se složitějšími smyky jako např. legato přes struny

7. ročník

Žák:

- snaží se o kvalitní tón (vibráto), kultivované nasazení tónu, hladkou výměnu smyku
- používá více dynamického odstínění - crescendo-decrescendo
- hraje náročnější rytmické útvary
- snaží se sám hledat výrazové prostředky k vyjádření charakteru skladeb
- vnímá odlišnosti různých stylových období a žánrů
- kromě hry ve stoje ovládá i správný posez na kontrabasové židli
- hraje skladby za doprovodu klavíru
- seznamuje se s hrou v dalších vyšších polohách
- sám si naladí nástroj pomocí flažoletů
- studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium I. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Komorní hra *	1	1	1	1
Soubořová hra *	1	1	1	1
Hra v orchestru *	2	2	2	2
Hudební seminář *	1	1	1	1
Sborový zpěv *	1**	1**	1**	1**

* Povinnost volby jednoho předmětu.

** Žáci mohou využívat zvýšené hodinové dotace – viz studijní zaměření Sborový zpěv.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- pokračuje ve zdokonalování techniky levé ruky
- seznamuje se s dalšími druhy smyků, např. spiccato
- věnuje se studiu sólových skladeb přiměřené obtížnosti
- orientuje se na hmatníku
- hraje v rozsahu základní až 7. polohy

3. – 4. ročník

Žák:

- má intonační jistotu v rozsahu základní až 7. polohy, zvládá plynulé výměny mezi polohami
- seznamuje se se základy hry v palcové poloze
- snaží se o udržení kvality tónu přes větší obtížnost hry ve vyšších polohách
- zvládá základy hry v palcových polohách
- zvládá stupnice přes 2 oktávy s kvintakordy
- hraje, kromě základních smyků, i spiccato
- přináší vlastní podněty do studovaných skladeb
- poslouchá skladby (koncerty, CD, internet) - vytváří si tak vlastní názor na interpretaci hraných skladeb
- jednodušší skladby je schopen sám nastudovat
- studium II. stupně zakončí žák veřejným absolventským koncertem, ze závažných důvodů lze studium II. stupně zakončit závěrečnou zkouškou

5.2 Povinně volitelné předměty

5.2.1 Komorní hra

Charakteristika předmětu

Předmět komorní hra se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém instrumentálním studijním zaměření hudebního oboru v ZUŠ. Je zaměřen na studium převážně klasického repertoáru.

Žák, který projeví odpovídající dispozice, může navštěvovat tento vyučovací předmět i v nižším ročníku, než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o nepovinný předmět, žák je z tohoto předmětu na konci každého pololetí daného ročníku hodnocen, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

V tomto předmětu žáci poznávají metodu týmové a skupinové práce v menším souboru a zároveň také zodpovědnost za společné dílo. Žáci se také učí vyslechnout a respektovat názor svých vrstevníků a dodržování zásad správné komunikace, umět naslouchat, nechat domluvit.

Pro žáky je lepší začít v souboru, který má menší počet členů. Snadněji se tak naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobit se a zároveň vnímat rytmus, harmonii a melodii skladby.

Učební osnovy I. stupně

4. ročník

Žák:

- respektuje pokyny vedoucího souboru a v plné míře je dodržuje
- zvládne základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- umí připravit pulty, popřípadě židle pro dané obsazení souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven

5. ročník

Žák:

- zvládá základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven
- dbá na intonaci a zásady přiladění k druhému nástroji
- uplatňuje své hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť)
- chápe nutnost dobrovolné hudební kázně při zkouškách i při vystoupeních

6. ročník

Žák:

- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- dbá na intonaci a zásady přiladění k druhému nástroji
- orientuje se ve svém partu a pozná místo, kde hrají ostatní
- popíše zásady správného chování na jevišti
- sám správně naladí svůj nástroj
- spolehlivě zahraje svůj part v různých tempech

7. ročník

Žák:

- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven
- umí se dobře přizpůsobit se spoluhráči (frázování, tempo, dynamika, agogika)
- využívá svoji kreativitu k dosažení co nejlepšího kolektivního výsledku
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- realizuje v souboru své názory a je schopen respektovat názory druhých

Učební osnovy II. stupně

1. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- spoluvytváří v souboru tvůrčí atmosféru zájmem o společné dílo
- použije při hře dynamiku, rozliší tempová a přednesová označení
- vyjmenuje obsazení různých komorních souborů

2. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- využívá zkušenosti z interpretace klasických děl
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek
- chápe dobrovolnou hudební kázeň jako nutnou součást tvůrčí atmosféry

3. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- během hry sleduje a vyhodnocuje svoji intonaci a v případě potřeby se samostatně doladí
- poradí mladším spoluhráčům při hře jejich partů
- aktivně pomáhá při zajištění veřejných vystoupení souboru

4. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- plně se podílí na odpovědnosti za studované dílo
- využívá zkušenosti z interpretace klasických děl
- umí objektivně posoudit hodnotu studovaných skladeb
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek

5.2.2 Souborová hra

Charakteristika předmětu

Předmět souborová hra se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření hudebního oboru v ZUŠ. Předmět souborová hra se zabývá studiem folkových, lidových, populárních, muzikálových, rockových a jiných skladeb, podle zaměření souboru.

Žák, který projeví odpovídající dispozice, může navštěvovat tento vyučovací předmět i v nižším ročníku, než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o nepovinný předmět, žák je z tohoto předmětu na konci každého pololetí daného ročníku hodnocen, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

V tomto předmětu žáci poznávají metodu týmové a skupinové práce ve skupinách, které ve své většině nabízí spojení akustických a elektrických nástrojů, případně i zpěvu. Zároveň také získávají odpovědnost za společné dílo. Žáci se také učí vyslechnout a respektovat názor svých vrstevníků a dodržování zásad správné komunikace, umět naslouchat, nechat domluvit.

Pro žáka je vždy lepší začít v souboru, který má menší počet členů. Snadněji se naučí poslouchat spoluhráče, přizpůsobit se a zároveň vnímat rytmus, harmonii a melodii skladby.

Učební osnovy I. stupně

4. ročník

Žák:

- respektuje pokyny vedoucího souboru a v plné míře je dodržuje
- zvládne základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- umí připravit pulty, popřípadě židle pro dané obsazení souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven

5. ročník

Žák:

- zvládá základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- ví, jak má být do zkoušky připraven
- je schopen přizpůsobit se spoluhráči (frázování, tempo)
- dbá na intonaci a zásady přiladění k druhému nástroji
- uplatňuje své hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť)
- chápe nutnost dobrovolné hudební kázně při zkouškách i při vystoupeních

6. ročník

Žák:

- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- dbá na intonaci a zásady přiladění k druhému nástroji
- orientuje se ve svém partu a pozná místo, kde hrají ostatní
- popíše zásady správného chování na jevišti
- sám správně naladí svůj nástroj
- spolehlivě zahraje svůj part v různých tempech

7. ročník

Žák:

- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- ví, jak má být do zkoušky připraven
- využívá svoji kreativitu k dosažení co nejlepšího kolektivního výsledku
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- realizuje v souboru své názory a je schopen respektovat názory druhých

Učební osnovy II. stupně

1. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- spoluvytváří v souboru tvůrčí atmosféru zájmem o společné dílo
- použije při hře dynamiku, rozliší tempová a přednesová označení

2. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- plně se podílí na odpovědnosti za studované dílo
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- dokáže poskytnout pomoc mladším spoluhráčům
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek
- chápe dobrovolnou hudební kázeň jako nutnou součást tvůrčí atmosféry

3. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- během hry sleduje a vyhodnocuje svoji intonaci a v případě potřeby se samostatně doladí
- poradí mladším spoluhráčům při hře jejich partů
- aktivně pomáhá při zajištění veřejných vystoupení souboru

4. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- je schopen používat své znalosti ve swingovém a tanečním frázování
- podle svých schopností využívá improvizaci
- umí objektivně posoudit hodnotu studovaných skladeb
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek

5.2.3 Hra v orchestru

Charakteristika předmětu

Předmět hra v orchestru se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření hudebního oboru v ZUŠ. Předmět hra v orchestru se zabývá studiem různých skladeb, dle zaměření a především nástrojového obsazení orchestru.

Žák, který projeví odpovídající dispozice, může navštěvovat tento vyučovací předmět i v nižším ročníku, než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o nepovinný předmět, žák je z tohoto předmětu na konci každého pololetí daného ročníku hodnocen, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

Jedná se již o vyšší formu souborové hry a žák, který si tento předmět vybere k seberealizování, musí být již na velmi dobré instrumentální úrovni. Vždy je dobré, když žák předtím než usedne do orchestru, má zkušenosti ze hry v menším, nebo komorním souboru. Výběr žáků do jakéhokoliv orchestru ve škole je zcela v kompetenci vedoucího orchestru. Zde je potřeba brát v úvahu i nástrojové obsazení orchestru.

V tomto předmětu žáci poznávají metodu týmové a skupinové práce, ve větším kolektivu. Zároveň také získávají odpovědnost za společné dílo. Žáci se také učí vyslechnout a respektovat názor svých vrstevníků a dodržování zásad správné komunikace, umět naslouchat, nechat domluvit.

Učební osnovy I. stupně

4. ročník

Žák:

- respektuje pokyny vedoucího souboru a v plné míře je dodržuje
- zvládne základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- umí připravit pulty, popřípadě židle pro dané obsazení souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven

5. ročník

Žák:

- zvládá základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- ví, jak má být do zkoušky připraven
- je schopen přizpůsobit se spoluhráči (frázování, tempo)
- dbá na intonaci a zásady přiladění k druhému nástroji
- uplatňuje své hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť)
- chápe nutnost dobrovolné hudební kázně při zkouškách i při vystoupeních

6. ročník

Žák:

- je schopen si podle pokynů vedoucího orchestru na začátku zkoušky naladit a připravit svůj nástroj
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven
- reaguje na gesta vedoucího orchestru
- zvládá základní dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- uplatňuje své hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť)
- chápe nutnost dobrovolné hudební kázně při zkouškách i při vystoupeních

7. ročník

Žák:

- využívá plně svých dovedností získaných v individuální i souborové výuce
- do zkoušky chodí po všech stránkách připraven
- je schopen přizpůsobit se spoluhráči (frázování, tempo)
- dbá na intonaci a zásady přiladění k druhému nástroji
- aktivně se zapojuje do všech činností v rámci orchestru
- realizuje v souboru své názory a je schopen respektovat názory druhých

Učební osnovy II. stupně

1 ročník

Žák:

- je schopen si sám na začátku zkoušky naladit a připravit svůj nástroj
- využívá svoji kreativitu k dosažení co nejlepšího kolektivního výsledku
- aktivně pracuje ve své nástrojové sekci a je jejím platným členem
- během hry sleduje a vyhodnocuje svoji intonaci a v případě potřeby se samostatně doladí
- poradí mladším spoluhráčům při hře jejich partů
- aktivně pomáhá při zajištění veřejných vystoupení orchestru

2. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- plně se podílí na odpovědnosti za studované dílo
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- využívá zkušenosti z interpretace klasických děl v komorních souborech
- dokáže poskytnout pomoc mladším spoluhráčům
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek
- chápe dobrovolnou hudební kázeň jako nutnou součást tvůrčí atmosféry

3. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru k nastudování
- využívá zkušenosti z interpretace klasických děl v komorních souborech
- rychle reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, vlastní chyba a podobně)
- je schopen zahrát ve skladbě sólo
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek

4. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- plně využívá své zkušenosti ze všech souborových činností, které získal
- je schopen používat své znalosti ve swingovém a tanečním frázování
- podle svých schopností využívá improvizaci, je schopen zahrát ve skladbě sólo
- umí objektivně posoudit hodnotu studovaných skladeb
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek

5.2.4 Sborový zpěv

Charakteristika předmětu

Předmět sborový zpěv se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření hudebního oboru v ZUŠ.

Žák, který projeví odpovídající dispozice, může navštěvovat tento vyučovací předmět i v nižším ročníku, než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o nepovinný předmět, žák je z tohoto předmětu na konci každého pololetí daného ročníku hodnocen, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

V tomto předmětu žáci poznávají metodu týmové práce a práce ve skupinách a zároveň také vzájemnou odpovědnost členů kolektivu za společné dílo. Žáci se učí vyslechnout a respektovat názor svých vrstevníků, také dodržování zásad správné komunikace – umět naslouchat, nechat domluvit a podřízení svých představ požadavkům sbormistra.

Tento předmět přispívá k rozvoji hudebního cítění interpretací skladeb různých hudebních období, stylů i žánrů.

Učební osnovy I. stupně

4. ročník

Žák:

- zpívá v jednohlase podle svých schopností intonačně i rytmicky čistě
- při zpěvu zaujímá správných pěvecký postoj, ať už při sezení, nebo stání
- dodržuje zásady správného dýchání
- dokáže se přizpůsobit všem požadavkům sbormistra
- zpívá přirozenou barvou hlasu, nepřepíná své hlasivky

5. ročník

Žák:

- zpívá v jednohlase podle svých schopností intonačně i rytmicky čistě
- jistě zvládne jednodušší hlasová cvičení
- správně artikuluje
- dobře reaguje na gesta sbormistra
- pojmenuje a předvede zásady správného pěveckého postoje
- zpívá přirozenou barvou hlasu, nepřepíná své hlasivky

6. ročník

Žák:

- rozpozná, jestli zpívá pod nebo nad tónem a je schopen toto opravit
- ovládá a dodržuje základní správný postoj při zpívání
- přečte jednoduchý notový zápis
- předvede dechová a hlasová cvičení
- vysvětlí hudební pojmy crescendo, decrescendo a ritardando, accelerando
- pohotově reaguje na gesta sbormistra

7. ročník

Žák:

- dodržuje základní postoj při zpívání (vestoje/vsedě)

- podle svých schopností zpívá intonačně i rytmicky čistě
- dodržuje zásady správného dýchání a srozumitelné výslovnosti
- orientuje se v notovém záznamu skladby
- dokáže vyhovět požadavkům sbormistra, reaguje na jeho dirigentská gesta
- zpívá přirozenou barvou hlasu, nepřepíná své hlasivky

Učební osnovy II. stupně

1. ročník

Žák:

- používá hlas v celém svém rozsahu, nepřepíná ho a důsledně dodržuje hlasovou hygienu
- uplatňuje smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- dokáže poskytnout pomoc mladším spolužákům
- zpívá přirozenou barvou hlasu

2. ročník

Žák:

- zvládá čistou intonaci svého partu ve skladbách s doprovodem, ale i a capella
- využívá při zpěvu svého celého hlasového rozsahu
- dodržuje zásady hlasové hygieny, která je základem kultivovaného hlasového projevu
- samostatně se orientuje ve sborové partituře
- rychle a správně reaguje na sbormistrovská gesta

3. ročník

Žák:

- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- čistě intonuje v jednohlasých i vícehlasých skladbách a capella
- samostatně se orientuje ve sborové partituře
- stylově interpretuje různé hudební žánry
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru ke studování

4. ročník

Žák:

- zvládá čistou intonaci svého partu ve skladbách s doprovodem, ale i a capella
- využívá při zpěvu svého celého hlasového rozsahu
- dodržuje zásady hlasové hygieny, která je základem kultivovaného hlasového projevu
- samostatně se orientuje ve sborové partituře
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru ke studování

5.2.5 Komorní zpěv

Charakteristika předmětu

Předmět komorní zpěv se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia. Zabývá se studiem dvou-, tří-, event. čtyřhlasých skladeb různých stylových období, podle aktuálního obsazení hlasů.

Žák, který projeví odpovídající dispozice, může navštěvovat tento vyučovací předmět i v nižším ročníku, než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o nepovinný předmět, žák je z tohoto předmětu na konci každého pololetí daného ročníku hodnocen, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

V tomto předmětu žáci poznávají metodu skupinové práce, učí se udržet melodii svého partu ve vícehlase, vzájemně se poslouchat a nepřepínat svůj hlas ve vícečlenném seskupení. Zároveň se také učí odpovědnosti za společné dílo.

Učební osnovy I. stupně

4. – 5. ročník

Žák:

- dokáže udržet při vícehlasém zpěvu svůj hlas
- zpívá podle svých schopností intonačně i rytmicky čistě
- uplatňuje své hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť)
- ví, jak má být na zkoušky připraven
- chápe nutnost dobrovolné hudební kázně při zkouškách i při vystoupeních

6. – 7. ročník

Žák:

- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- ví, jak má být na zkoušky připraven
- využívá svoji kreativitu k dosažení co nejlepšího kolektivního výsledku
- zvládá nácvik skladeb podle notového zápisu ve sborové partituru, v níž se dovede orientovat
- dodržuje zásady hlasové hygieny a kultury
- dbá na čistou intonaci, dodržuje rytmus a další výrazové prostředky
- dokáže správně reagovat na sbormistrovská gesta
- uplatňuje své hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť)
- realizuje v souboru své názory a je schopen respektovat názory druhých

Učební osnovy II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- plně se podílí na odpovědnosti za studované dílo
- dokáže poskytnout pomoc mladším členům
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek
- chápe dobrovolnou hudební kázeň jako nutnou součást tvůrčí atmosféry

3. – 4. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny dovednosti získané během studia v ZUŠ
- zvládá čistou intonaci svého partu ve skladbách s doprovodem, ale i a capella
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- dokáže se přizpůsobit požadavkům sbormistra
- samostatně se orientuje ve sborové partituře
- umí objektivně posoudit hodnotu studovaných skladeb
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží, přehlídek

5.2.6 Hudební seminář

Charakteristika předmětu

Předmět hudební seminář se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně do sedmého ročníku prvního stupně. Zabývá se rozšířením studia hudební nauky, podpoření zájmu o vážnou i populární hudbu a hlubším rozbohem konkrétních témat se zohledněním aktuálního vývoje a zájmu žáků.

Učební osnovy I. stupně

4. – 5. ročník

- Rozšíření informací získaných v hodinách hudební nauky.
  - Hudební nástroje: rozdělení nástrojů do skupin, základní informace o jednotlivých nástrojových skupinách a nástrojích se zaměřením na tón (vznik, příbuznosti a odlišnosti mezi jednotlivými nástrojovými skupinami a nástroji); důraz na poslech ukázek jak sólových interpretů, tak komorních či orchestrálních souborů.
  - Dějiny hudby: periodizace dějin, zaměření na významné světové i české skladatele a jejich nejvýznamnější skladby ve spojení s poslechem ukázek.
- Populární hudba – základní přehled, propojení s jinými druhy umění, současný vývoj.

6. – 7. ročník

- Rozšíření informací získaných v hodinách hudební nauky.
  - Dějiny hudby: periodizace dějin, zaměření na významné světové i české skladatele a jejich nejvýznamnější skladby ve spojení s poslechem ukázek. Práce na projektech pro prohloubení získaných informací o konkrétním tématu.
- Představení základních hudebních forem, jejich charakteristika.
- Populární hudba a jiné formy zábavy – propojení hudby a filmu, propojení hudby a počítačových her.
- Základy harmonie, skladby, improvizace.

Učební osnovy II. stupně

1. – 2. ročník

- Rozšíření informací získaných v hodinách hudební nauky i mimo ZUŠ.
  - Vychází z aktuálního vývoje a významných výročí.
- Návštěva vybraných kulturních akcí, sledování filmů a dokumentů s hudební tematikou.
- Pomoc při pořádání koncertů a jiných akcí školy.
- Reflektování novinek v oblasti hudby, komentování a diskuze o aktuálních tématech.
- Práce na projektu na zadané či vlastní téma s hudební tematikou.

3. – 4. ročník

- Rozšíření informací získaných v hodinách hudební nauky i mimo ZUŠ.
  - Vychází z aktuálního vývoje a významných výročí.
  - Prohlubování znalostí s cílem orientovat se v souvislostech.
- Návštěva vybraných kulturních akcí, sledování filmů a dokumentů s hudební tematikou.
- Pomoc při pořádání koncertů a jiných akcí školy.
- Reflektování novinek v oblasti hudby, komentování a diskuze o aktuálních tématech. Vedení k výstižné, ale srozumitelné prezentaci získaných znalostí.
- Práce na projektu na zadané či vlastní téma s hudební tematikou.

5.2.7 Klávesový seminář

Charakteristika předmětu

Předmět klávesový seminář se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně do čtvrtého ročníku druhého stupně a je určený žákům studujícím hru na klávesové nástroje. Zabývá se praktickou stránkou, která žáky, po skončení studia v ZUŠ, může v hudebním světě potkat. Žáci se seznámí s konkrétními příklady, na kterých si budou moci vyzkoušet rozdílné technické možnosti jednotlivých nástrojů. Seminář je doplňován poslechem různých interpretačních pojetí klávesové literatury. Žáci jsou vedeni ke vnímání rozdílných technik a stylů hry na klavír/varhany/cembalo.

Učební osnovy I. stupně

4. – 5. ročník

Žák:

- popíše rozdíl mezi klavírní, varhanní a cembalovou technikou
- popíše technickou stránku klavíru, varhan a cembala
- ovládá správné sezení u klavíru, varhan a cembala
- zahraje jednodušší varhanní skladbu legatovou technikou
- zahraje harmonické kadence v durových a mollových tóninách do 3# a 3b
- dle svých možností a možností školy se zapojuje do komorní hry

6. – 7. ročník

- pojmenuje základní varhanní rejstříky
- zahraje jednodušší skladbu varhanní artikulací
- v skladbě pojmenuje tóninu, takt a vysvětlí charakter skladby
- pod vedením pedagoga stanoví správný tón na naladění nástroje spoluhráče/spoluhráčů
- zahraje harmonické kadence v durových a mollových tóninách do 4# a 4b
- dle svých možností a možností školy se zapojuje do komorní hry

Učební osnovy II. stupně

1. – 2. ročník

- zahraje krátkou varhanní skladbu s pedálovou prodlevou
- z nahrávek pozná rozdíl mezi barokem, klasicismem a romantismem
- v komorní hře umí začít skladbu podle gesta sólisty
- dle svých možností improvizuje na daném harmonickém základě
- dle svých možností a možností školy se zapojuje do komorní hry

3. – 4. ročník

- během hry na varhany využívá specifické varhanní techniky a artikulaci
- během hry umí správně používat barokní ornamentiku
- v komorní hře zcela samostatně určí správný tón k naladění sólového nástroje
- dle svých možností improvizuje na daném harmonickém základě
- dle svých možností a možností školy se zapojuje do komorní hry

5.3 Výtvarný obor

Charakteristika předmětu

Výtvarný obor je zaměřen na celkový rozvoj osobnosti žáka ve všech hlavních výtvarných disciplínách. V předmětu označeném jako „**Plošná tvorba**“ se žáci učí především malovat, kreslit a vytvářet grafiku. V průběhu studia se však setkají i s dalšími „plošnými“ technikami, jako jsou koláže, batika apod.

„**Prostorová tvorba**“ pod svým názvem ukrývá práci s hlinou, vytváření objektů z různých materiálů, drátkování, odlévání z formy, prostorovou práci s papírem apod.

„**Multimediální tvorba**“ v základním uměleckém vzdělávání ZUŠ Líbeznice je chápána jako prostředek (nástroj) umělecké tvorby, který je možné využívat ve výtvarném oboru i jako výsledek uměleckého procesu, uměleckého vyjádření. Jde především o využití digitálních technologií v různých oblastech výtvarné tvorby (oblast výtvarné tvorby a umělecké interpretace či oblast grafického designu).

Výsledkem multimediální tvorby v ZUŠ je vytvoření multimediálního produktu. Zařazení multimediální tvorby do výuky respektuje vzdělávací obsah výtvarného oboru, minimální časovou dotaci danou rámcovým učebním plánem a charakter základního uměleckého vzdělávání. Podmínkou vzdělávání v tomto oboru ZUŠ je zájem o výtvarné aktivity a schopnosti dítěte zapojit do své tvorby základní prostředky pro digitální tvorbu, které mu umožní plnit program učebních osnov. Žáci se rozhodují pro zaměření na multimedia ve čtvrtém ročníku základního studia výtvarného oboru, kdy mají ze základních škol absolvovány základy obsluhy PC.

„**Výtvarná praxe**“ navazuje ve druhém stupni studia na zkušenosti a dovednosti získané v předmětech Plošná tvorba a Prostorová tvorba. Žáci vědomě používají výrazové možnosti vybraných výtvarných technik, dokáží je kombinovat a jsou vedeni k vytváření vlastního výtvarného vyjádření.

„**Výtvarná teorie**“ zprostředkovává žákům druhého stupně studia informace o dějinách výtvarného umění a uměleckých slozích. Žáci jsou vedeni k vytvoření a vyjádření vlastního postoje k umění a vnímání výtvarného umění v širších souvislostech.

Všemi výše uvedenými předměty nenásilně prostupuje získávání znalostí z oblasti výtvarné kultury a výtvarného umění.

Cílem nejsou krásné výtvarné práce žáků, ale zejména vytváření pozitivního hodnotového systému, pěstování vztahu k umění jako k celoživotnímu zdroji poznání a inspirace, vytváření kladného vztahu k přírodě a k její obrovské tvarové a barevné mnohotvárnosti a také pozitivního vztahu k lidem.

Hledáme pozitivní estetické a etické hodnoty ve světě kolem nás a výtvarnou formou je zpracováváme.

Žáci ke studiu ve výtvarném oboru jsou přijímáni od 5 let.

Vyučuje se:

- ve skupině maximálně 15 žáků v přípravném a základním studiu na I. i II. stupni
- výuka na I. a II. stupni může probíhat ve smíšených skupinách složených z několika ročníků
- obsah učiva vzdělávací oblasti recepce a reflexe výtvarného umění prolíná na I. stupni všemi vyučovacími předměty

Uvedená týdenní hodinová dotace je pouze orientační, výuka je organizována v tříhodinových blocích. Uvedená dotace je závazná v rámci počtu hodin odučených během celého školního roku.

V případě, že se výuka realizuje prostřednictvím celoročního projektu, lze poslední dva měsíce školního roku organizovat jinou formou než obvyklou výukou, přičemž minimální hodinová dotace není nižší než stanovená dotace školního učebního plánu. Jedná se například o plenér, koncert, výstavu, workshop a podobně.

Výuka výtvarného oboru je uskutečňována ve studijních zaměřeních:

1. **Výtvarná tvorba**
2. **Výtvarná tvorba multimediální**

Studium obou zaměření probíhá do 3. ročníku I. stupně dle shodného studijního plánu. Poté se žáci rozhodují mezi dvěma moduly studia.

5.3.1 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Přípravné studium

Přípravné studium je určeno pro děti od 5 let.

Učební plán

	1. r	2. r
Základy výtvarného vyjadřování	2	2

Učební osnovy

Žák:

- dokáže pojmenovat a odlišit základní výtvarné techniky
- umí zacházet se základními výtvarnými materiály a nástroji (pozorování stop nástrojů, vedení nástroje)
- zná základní barvy a dokáže namíchat barvy sekundární
- má snahu vhodně umístit prvky do formátu
- se pomocí her seznamuje s novými formami výtvarného vyjadřování (přetváření nálezů, výstavba nových prostředí)

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Plošná tvorba	1	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Žák ukončí studium vypracováním absolventské práce nebo cyklem absolventských prací.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Plošná tvorba

Žák:

- učí se pracovat s tužkou, uhlem nebo rudkou, tuší, suchým i mastným pastelem, temperovými barvami (zná jejich vlastnosti a možnosti)
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar, kompozice) tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- používá i řemeslně náročnější výtvarnou techniku jako je grafika (tisk z papírové matrice, monotyp)
- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky práce svých spolužáků
- má přehled o nejvýznamnějších uměleckých památkách v okolí
- dovede členit výtvarné umění na kresbu, malbu, sochařství a architekturu a chápe rozdíly mezi nimi

Prostorová tvorba

Žák:

- umí pracovat s hlínou – zná její vlastnosti a možnosti

- dokáže vytvořit prostorový objekt i z jiného materiálu než je hlína (drát, papír, provázky, sádra apod.)
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky prostorové tvorby (tvar, objem, kompozice) tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- je schopen vytvořit instalaci a chápe její význam
- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky práce svých spolužáků

3. ročník

Plošná tvorba

Žák:

- učí se pracovat s tužkou, uhlem nebo rudkou, tuší, suchým i mastným pastelem, temperovými barvami (zná jejich vlastnosti a možnosti)
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar, kompozice) tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- používá i řemeslně náročnější výtvarnou techniku jako je grafika (tisk z papírové matrice, monotyp)
- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky práce svých spolužáků
- má přehled o nejvýznamnějších uměleckých památkách v okolí
- dovede členit výtvarné umění na kresbu, malbu, sochařství a architekturu a chápe rozdíly mezi nimi

Prostorová tvorba

Žák:

- umí pracovat s hlínou – zná její vlastnosti a možnosti
- dokáže vytvořit prostorový objekt i z jiného materiálu než je hlína (drát, papír, provázky, sádra apod.)
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky prostorové tvorby (tvar, objem, kompozice) tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- je schopen vytvořit instalaci a chápe její význam
- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky práce svých spolužáků

4. – 5. ročník

Plošná tvorba

Žák:

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva, linoryt, suchá jehla
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže sám sebe vnímat jako autora uměleckého díla
- se orientuje v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- si na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytváří vlastní výtvarný názor, dokáže formulovat, jaký výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního malíře je mu blízká a proč
- respektuje odlišné názory

Prostorová tvorba

Žák:

- vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže formulovat, který výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního sochaře je mu blízká a proč

6. – 7. ročník

Plošná tvorba

Žák:

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva, linoryt, suchá jehla
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže sám sebe vnímat jako autora uměleckého díla
- se orientuje v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- si na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytváří vlastní výtvarný názor, dokáže formulovat, jaký výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního malíře je mu blízká a proč
- respektuje odlišné názory

Prostorová tvorba

Žák:

- vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže formulovat, který výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního sochaře je mu blízká a proč

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Výtvarná praxe	2	2	2	2
Výtvarná teorie	1	1	1	1

Žák ukončí studium vypracováním absolventské práce nebo cyklem absolventských prací.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Výtvarná praxe

Žák:

- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- vědomě používá výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- samostatně řeší výtvarné problémy
- pracuje s vizuálními znaky, symboly
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- zvládá principy perspektivního vyjádření prostoru
- zvládá základy digitální fotografie
- dokáže hledat inspirativní náměty pro svou tvorbu
- svobodně volí a kombinuje různé výtvarné techniky a hledá svůj vlastní výtvarný výraz

Výtvarná teorie

Žák:

- aktivně pracuje s reprodukcí, analyzuje viděné, hodnotí použitý výtvarný jazyk
- rozezná odlišnosti v zobrazení stejného námětu různými umělci
- orientuje se v periodizaci dějin umění
- umí formulovat své postoje k umění 20. a 21. století
- pozná českou kulturu, její duchovní hodnoty
- diskutuje, respektuje názory druhých

3. – 4. ročník

Výtvarná praxe

Žák:

- pracuje samostatně, vybírá si námět, který je mu blízký a je schopen formulovat a obhájit své názory
- dokáže si zvolit výtvarnou techniku, která je mu blízká a pomocí níž bude zvolený námět nejlépe vyjádřen
- ovládá technologický postup vybrané techniky
- zná barevné, proporční účinky výtvarných prvků v prostoru
- rozumí základním malířským postupům
- dokumentuje vlastní práce a uvědomuje si svůj vývoj a pokroky

- dokáže prezentovat vlastní práci, volí vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd.
- dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím
- vytváří vizuálně obrazná vyjádření, jimiž komunikuje se svým okolím

Výtvarná teorie

Žák:

- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- charakterizuje hlavní znaky uměleckých slohů
- vnímá současné výtvarné umění v širších souvislostech, dokáže se jím inspirovat
- charakterizuje výtvarné styly 20. století
- uvědomuje si pluralitu uměleckých interpretací a zároveň si vytváří názor vlastní
- vysvětlí závislost interpretace uměleckého díla na kontextu
- sleduje současné výtvarné umění, samostatně vyhledává výstavy, galerie apod.
- ovládá výtvarnou terminologii a správně ji používá

5.3.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba multimediální

V 0. – 3. ročníku studia I. stupně je výuka realizována podle učebních osnov studijního zaměření Výtvarná tvorba.

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Plošná tvorba	1	2	2	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1
Multimediální tvorba	0	0	0	1	1	1	1

Žák ukončí studium vypracováním absolventské práce nebo cyklem absolventských prací.

Učební osnovy

4. – 5. ročník

Plošná tvorba

Žák:

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva, linoryt, suchá jehla
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže sám sebe vnímat jako autora uměleckého díla
- se orientuje v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- si na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytváří vlastní výtvarný názor, dokáže formulovat, jaký výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního malíře je mu blízká a proč
- respektuje odlišné názory

Prostorová tvorba

Žák:

- vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže formulovat, který výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního sochaře je mu blízká a proč

Multimediální tvorba

Žák:

- seznámí se se základním ovládním digitálního fotoaparátu
- vytváří jednoduché fotografie a z fotografií ve skupině tvoří jednoduchou grafickou editaci

- seznamuje se se základní úpravou fotografií v bitmapovém programu, vyhledává vhodný výřez digitální fotografie k dalšímu plošnému zpracování, edituje fotografie na počítači

6. – 7. ročník

Plošná tvorba

Žák:

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva, linoryt, suchá jehla
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže sám sebe vnímat jako autora uměleckého díla
- se orientuje v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- si na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytváří vlastní výtvarný názor, dokáže formulovat, jaký výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního malíře je mu blízká a proč
- respektuje odlišné názory

Prostorová tvorba

Žák:

- vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže formulovat, který výtvarný styl nebo tvorba kterého konkrétního sochaře je mu blízká a proč

Multimediální tvorba

Žák:

- využívá vlastní grafiky jako podkladu pro malbu
- samostatně vytváří krátkou animaci z fotografií a zpracuje ji ve vhodném programu
- zvládne manipulace s fotografií a retuše
- pracuje s natáčením videa, stříhá video a audio stopy
- vytváří videoklip (skládání videa, textu, fotografie a hudby v animačním programu)

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Výtvarná praxe	1	1	1	1
Výtvarná teorie	1	1	1	1
Multimediální tvorba	1	1	1	1

Žák ukončí studium vypracováním absolventské práce nebo cyklem absolventských prací.

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Výtvarná praxe

Žák:

- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- vědomě používá výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- samostatně řeší výtvarné problémy
- pracuje s vizuálními znaky, symboly
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- zvládá principy perspektivního vyjádření prostoru
- zvládá základy digitální fotografie
- dokáže hledat inspirativní náměty pro svou tvorbu
- svobodně volí a kombinuje různé výtvarné techniky a hledá svůj vlastní výtvarný výraz

Výtvarná teorie

Žák:

- aktivně pracuje s reprodukcí, analyzuje viděné, hodnotí použitý výtvarný jazyk
- rozezná odlišnosti v zobrazení stejného námětu různými umělci
- orientuje se v periodizaci dějin umění
- umí formulovat své postoje k umění 20. a 21. století
- pozná českou kulturu, její duchovní hodnoty
- diskutuje, respektuje názory druhých

Multimediální tvorba

Žák:

- zobrazuje realitu či fantazii prostředky multimediálního výtvarného jazyka při zachování spontánnosti a imaginace
- tvoří jednodušší grafický design v programu

3. – 4. ročník

Výtvarná praxe

Žák:

- pracuje samostatně, vybírá si námět, který je mu blízký a je schopen formulovat a obhájit své

názory

- dokáže si zvolit výtvarnou techniku, která je mu blízká a pomocí níž bude zvolený námět nejlépe vyjádřen
- ovládá technologický postup vybrané techniky
- zná barevné, proporční účinky výtvarných prvků v prostoru
- rozumí základním malířským postupům
- dokumentuje vlastní práce a uvědomuje si svůj vývoj a pokroky
- dokáže prezentovat vlastní práci, volí vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd.
- dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím
- vytváří vizuálně obrazná vyjádření, jimiž komunikuje se svým okolím

Výtvarná teorie

Žák:

- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- charakterizuje hlavní znaky uměleckých slohů
- vnímá současné výtvarné umění v širších souvislostech, dokáže se jím inspirovat
- charakterizuje výtvarné styly 20. století
- uvědomuje si pluralitu uměleckých interpretací a zároveň si vytváří názor vlastní
- vysvětlí závislost interpretace uměleckého díla na kontextu
- sleduje současné výtvarné umění, samostatně vyhledává výstavy, galerie apod.
- ovládá výtvarnou terminologii a správně ji používá

Multimediální tvorba

Žák:

- pomocí nových médií dokáže vyjádřit svůj názor na daný problém (téma)
- svoje práce prezentuje ostatním, přemýšlí kriticky
- pracuje individuálně nebo jako člen tvůrčího týmu
- ovládá technologii a výrazové prostředky jím zvoleného média, techniky
- experimentuje s novými médii, realizuje samostatně své nápady

5.4 Taneční obor

Charakteristika předmětu

Tanec je pohybová aktivita, která rozvíjí celou osobnost jedince. Je projevem, jehož výrazovým prostředkem je lidské tělo. Taneční obor poskytuje žákovi základy odborného vzdělání, které může uplatnit jako tanečník v nejrůznějších amatérských skupinách.

Úkolem tohoto předmětu je rozvíjet přirozené schopnosti dětí, odstraňovat špatné pohybové návyky a formou pohybových her vést děti k vyjadřování svých pocitů a myšlenek, ověřovat předpoklady dětí pro zvládnutí dalšího studia. Součástí přípravného studia je **Taneční příprava** – vytváří návyky správného držení těla, zaměřuje se na výchovu obratnosti.

Taneční praxe – učí orientaci v prostoru, rozvíjí rytmické cítění, učí rozlišovat dynamiku. Využívá vlastních námětů dětí, jednoduchých tanečních her a tanců, vede žáky k tanci a motivuje je k další práci. Rozvíjí kondici a myšlení, formuje postavu, zvyšuje sebedůvěru a pocit jistoty.

Taneční a klasická průprava

Je zaměřena na rozvoj správného držení těla a jeho zpevňování. Zvyšuje obratnost a pružnost těla, zlepšuje koordinaci pohybů. Postupně dochází k rozvoji prostorového i hudebního cítění a k rozvoji přirozeného projevu.

V klasické průpravě jde o všeobecnou pohybovou přípravu zaměřenou na správné držení těla, zvětšení pohyblivosti tanečníka, správné provádění přípravných i protahovacích cviků na začátku i na konci hodiny, seznámení s jednoduchými prvky baletní techniky, která zdokonaluje pohyby horních i dolních končetin.

Lidové a společenské tance, taneční praxe

Základem je zvládnutí základní techniky lidových a společenských tanců se zaměřením na prostorovou orientaci a kolektivní práci. Hodnotí zde zásady postavení těla při provádění pohybových úkolů, vnímá charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění, užívá základní odborné názvosloví, hodnotí vlastní projev v rámci tanečního vystoupení, vnímá a hodnotí obsah choreografického díla.

Moderní tance a taneční improvizace

Tanec je zaměřený na techniku a taneční projev. Vychází z možnosti zvládnout pohyb v různých polohách, ovládat své tělo, orientovat se v prostoru, ovládat impulzy, švihy a skoky. Učí žáka vyjádřit pohybem danou myšlenku nebo příběh. Využívá různých tanečních technik – modern dance, jazz dance, show dance, a jiné.

Přípravné studium

Učební plán

	1. r	2. r
Taneční příprava	1	1
Taneční praxe	1	1

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Žák:

- zná různé taneční polohy, umí je rozlišit i předvést (leh, sed, klek, stoj, pohyb z místa)
- umí pohyb z místa (chůzi, běh, poskočný krok)
- dokáže rozlišit rychlé a pomalé tempo skladby
- umí vytleskat rytmus
- zvládá různé skoky, poskoky, cvaly, výskoky
- zvládá cvičení obratnosti (umí žabky, sudy, kolíbkou)
- umí pojmenovat taneční prvky a procvičuje je
- zvládá jednoduchou improvizaci pomocí tanečních her
- zná odborné názvosloví probraných prvků
- umí pracovat ve dvojici i skupině
- postupně získává sebevědomí
- umí se orientovat v prostoru

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Taneční a klasická průprava	1	1	1	1	1	1	1
Lidové a společenské tance, taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1
Moderní tance a taneční improvizace	0	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy

Taneční a klasická průprava

1. – 2. ročník

Žák:

- zvládá průpravné cviky v přízemních polohách (lehy, sedy, kleky, protažení trupu, kroužení, ohnutí a prohnutí páteře)
- zná základní držení těla, rozezná pozice nohou – vytočené i paralelní
- umí používat stupy – na místě, v pohybu, zvládá skoky přes švihadlo
- zvládá průpravná cvičení pro chůzi a běh
- dokáže zapojit jednoduché paže
- umí cval vpřed, bočně, otáčky na místě i v prostoru, procvičuje je a zdokonaluje
- zvládá cvičení obratnosti
- procvičuje zvládnuté prvky a umí je pojmenovat
- procvičuje orientaci v prostoru (řady, zástup, kruh)
- umí pracovat v kolektivu žáků
- zvládá držení těla, postavení u tyče – čelem i bokem
- umí pozice DK+HK, dokáže je předvést dohromady
- provádí relevé – bez i s pažemi
- umí port de bras (první i druhá pozice)
- zvládá technickou stránku daných prvků a zdokonaluje je

- ovládá odborné názvosloví

3. ročník

Žák:

- umí švihy paží a trupu, klony trupu (předklon, záklon), kroužení hrudníku, vlny páteře
- provádí chůzi ve výponu, podřepu
- zvládá vazební kroky – skluzný, přísunný
- zvládá přípravná cvičení pro skoky
- umí běh v různých pozicích a procvičuje jej
- zvládá cval v rychlejším tempu a umí ho kombinovat s obraty i otáčkami
- zlepšuje a zvyšuje sílu DK pro skoky
- umí si zapamatovat lehčí taneční variace
- chápe orientaci v prostoru
- umí pracovat s ostatními v kolektivu
- žák umí pozice HK+DK u tyče i na prostoru
- provádí vytáčení a otvírání nohou
- zvládá battement tendu – vytočeně, s přenášením váhy
- zvládá procvičování nártů ve 3 polohách
- provádí a zvládá cviky pro zpružení vazů a vytáčení v kyčelních kloubech (pérování, švihy, kmity)
- pracuje na rozsahu
- ovládá chůzi, běh vpřed, s vytáčením na relevé
- zvládá techniku daných prvků a neustále je zdokonaluje

4. – 5. ročník

Žák:

- zvládá jednoduché vazby
- používá odborné názvosloví a umí předvést daný prvek
- dokáže rozpoznat vlastní pohybové schopnosti a možnosti
- žák zlepšuje koordinaci DK+HK u všech základních prvků u tyče i na volnosti

6. – 7. ročník

Žák:

- umí rond de jambe v plié i demi plié
- zvládá passé – piruette z II., IV. a V. pozice
- umí jeté a kombinuje jej s piruetami
- žáci ukončí studium hromadným absolventským vystoupením; v případě, že absolvujících žáků je nízký počet, budou se na absolventském představení podílet i žáci nižšího ročníku

Lidové a společenské tance, taneční praxe

1. ročník

Žák:

- si zapamatuje pohybový úkol a umí jej předvést v rámci svých možností
- umí předvést naučené tance před spolužáky
- umí využít rekvizitu (šátek, vějíř, tyčka)
- umí improvizovat na zadané téma, umí se pohybovat v prostoru

2. – 3. ročník

Žák:

- umí se naučit daný tanec
- umí pracovat sám, ve dvojici i v kolektivu
- ovládá techniku a kvalitu prvků
- je veden k úctě k pedagogovi i spolužákům
- je zapojen do improvizčních her a improvizace samotné

4. – 5. ročník

Žák:

- využívá základních dovedností a je veden k lepším výkonům
- umí hodnotit výkon svůj i svých spolužáků
- dokáže diskutovat s učitelem i spolužáky o vlastním i cizím tanečním projevu
- umí rozeznat hudební žánr
- zlepšuje a opravuje své taneční provedení
- umí předvést bezprostřední výkon na jakémkoliv téma
- umí použít svých znalostí k lepším výsledkům (soutěže, přehlídky)

6. – 7. ročník

Žák:

- má vytvořenou pohybovou paměť, dokáže se prezentovat před diváky
- zvládá pohybovou variaci, pracuje na ní a zdokonaluje ji
- umí předvést vlastní či pedagogem vytvořenou choreografii
- zná své tělo a své možnosti, umí si věřit
- umí vložit do tance výraz i emoce
- dokáže diskutovat s ostatními spolužáky o kladech či chybách při vlastním nebo cizím vystoupení
- umí přijmout kritiku
- žáci ukončí studium hromadným absolventským vystoupením; v případě, že absolvujících žáků je nízký počet, budou se na absolventském představení podílet i žáci nižšího ročníku

Moderní tance a taneční improvizace

2. – 3. ročník

Žák:

- pracuje na svých fyzických schopnostech a rozsahu
- umí zopakovat taneční variace v rámci svých pohybových možností
- vnímá a cítí hudbu
- umí se orientovat v prostoru

4. – 5. ročník

Žák:

- zná a umí základní postavení těla, pozice HK+DK v modern dance
- zvládá kmity v nízkých polohách, vysouvání pánve, natáčení, flexování nohou
- umí kontrakce vleže, sedu, kleku i stojí
- zvládá přípravu na spirálu
- zvládá izolace a dokáže pracovat nízkých polohách
- umí lehčí formy skoků a tanečních kroků, zdokonaluje své pohyby a prvky
- zvládá piruety na relevé i plié

6. – 7. ročník

Žák:

- zvládá pozice HK+DK v moderním i jazzovém tanci
- umí pracovat s rovnováhou (záklony, závěsy, skluzy)
- zná synkopový pohyb a používá jej
- zvládá techniku jednotlivých prvků
- umí použít skoky a kombinuje je s jinými tanečními prvky
- využívá prostoru a pracuje s hudební předlohou
- umí správně dýchat
- získává pocit sebejistoty a nadšení
- umí spolupracovat s ostatními
- umí a rozpozná vlastní pohybové možnosti
- směřuje svou píli k vyšším cílům
- žáci ukončí studium hromadným absolventským vystoupením; v případě, že absolvujících žáků je nízký počet, budou se na absolventském představení podílet i žáci nižšího ročníku

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r	2. r	3. r	4. r
Klasická průprava	1	1	1	1
Technika současného tance	1	1	1	1
Taneční kompozice a improvizace	1	1	1	1

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Klasická průprava

Žák:

- umí provést všechny základní prvky DK+HK u tyče i na volnosti
- umí postavit vlastní vazby a odborně je popsat
- zvládá jednoduché skoky a výskoky, z místa i v prostoru

Technika současného tance

Žák:

- umí základní pozice HK+DK v moderním i jazzovém tanci
- umí techniku moderního tance na zemi (v sedu, kleku) i na volnosti
- umí techniku v prostoru (nášlapy, poskoky, skoky)
- kombinace prvků

Taneční kompozice a improvizace

Žák:

- umí vytvořit variace z různých tanečních technik
- dokáže ohodnotit zhlédnuté dílo (představení)
- umí improvizovat na zadané téma a vložit do tance výraz i emoce
- neustále pracuje na čistotě provedených prvků

3. – 4. ročník

Klasická průprava

Žák:

- umí provést všechny základní prvky DK+HK u tyče i na volnosti
- umí postavit vlastní vazby a odborně je popsat
- zvládá skoky a výskoky, z místa i v prostoru
- žáci ukončí studium hromadným absolventským vystoupením; v případě, že absolvujících žáků je nízký počet, budou se na absolventském představení podílet i žáci nižšího ročníku

Technika současného tance

Žák:

- se umí orientovat v různých oblastech tanečního umění
- umí vnímat vnější i vnitřní prostor
- umí a užívá odborné názvosloví ve více tanečních stylech
- zvládá technicky i obsahově složitější taneční úkoly
- využívá všech získaných pohybových dovedností a zkušeností
- žáci ukončí studium hromadným absolventským vystoupením; v případě, že absolvujících žáků je nízký počet, budou se na absolventském představení podílet i žáci nižšího ročníku

Taneční kompozice a improvizace

Žák:

- umí v improvizaci použít různou taneční techniku
- dbá na čistotu provedení taneční choreografie
- umí vytvořit vlastní choreografii a zapojuje se i do kolektivní práce
- umí popsat kladně i záporně taneční výkon
- vnímá hudbu a je schopen ji přenést do pohybu těla
- umí přijímat kritiku s pokorou
- žáci ukončí studium hromadným absolventským vystoupením; v případě, že absolvujících žáků je nízký počet, budou se na absolventském představení podílet i žáci nižšího ročníku

Žáci tanečního oboru absolvují v každém školním roce minimálně dvě taneční představení, která se tematicky vážou k probírané látce.

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žáci mohou být do této kategorie zařazováni ředitelem na základě

- vyjádření a žádosti rodičů,
- doporučení učitele,
- a na základě
  - speciálního pedagogického vyšetření,
  - nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogického centra),
  - popřípadě na základě doporučení lékaře.

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka.

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žáci mohou být do této kategorie zařazováni ředitelem na základě

- vyjádření a žádosti rodičů,
- doporučení učitele,
- a na základě
  - speciálního pedagogického vyšetření,
  - nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogického centra).

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka.

Žáci mimořádně umělecky talentovaní jsou vyučováni podle individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka, zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelem.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na doporučení učitele a na základě mimořádných studijních výsledků, jakými jsou – úspěchy na soutěžích, účast na výjimečných koncertech, vystoupeních, výstavách, mimořádně aktivní účast na mezinárodních projektech a podobně.

Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na jeden školní rok. Toto zvýšení navrhuje učitel a schvaluje ředitel. Zvýšení hodinové dotace se poznačí do rozvrhu hodin, do třídní knihy a do individuálního studijního plánu.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni známkami v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku (viz platná legislativa):

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- prospěl (-a) s vyznamenáním
- prospěl (-a)
- neprospěl (-a)

Průběžné hodnocení

V průběhu školního roku je žák v individuální výuce hodnocen známkami, které učitel zaznamenává do třídní knihy a žákovské knížky. Klasifikaci v kolektivní výuce zaznamenává učitel do interního formuláře, příp. do žákovské knížky

Známka zahrnuje:

- zvládnutí zadaných úkolů
- úroveň domácí přípravy
- aktivitu a přístup žáka k práci v hodině

Žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum.

Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. razítka, obrázky, nálepky apod.), tyto prostředky mají pro žáky motivační funkci, nenahrazují klasifikaci.

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Tu stanovuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)
- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách (splnění učebních osnov hodnotíme stupněm 1).

V případech, kdy jsou učební osnovy rozpracovány do delších časových celků než jeden rok (např. ve výtvarném oboru, ve II. stupni hudebního oboru, v komorní hře apod.), klasifikujeme pokroky žáka směrem ke splnění daných učebních osnov.

Za mimořádné výkony a reprezentaci školy může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku

- absolvování nejméně jednoho vystoupení, koncertu, výstavy, představení za školní rok nebo úspěšné vykonání komisionální zkoušky.

Kritéria pro absolvování stupně

- splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň ZUŠ s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý)
- absolventský koncert, výstava, vystoupení, představení, případně komisionální zkouška před komisí nejméně tří učitelů (viz platná legislativa)

Komisionální zkoušky

- podléhají platné legislativě
- učitel si může v odůvodněných případech (např. při dlouhodobé absenci žáka) vyžádat jejich konání

Zásady hodnocení

- žák musí vědět, za co bude hodnocen
- vycházíme z pozitivního hodnocení žáka
- při hodnocení je možné přihlídnout k momentální indispozici žáka

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení

- 1 – žák plní zadané úkoly a učební osnovy, ve výuce je aktivní, je schopný samostatné přípravy (přiměřeně ke svému věku), projevuje zájem o zvolený obor
- 2 – zadané úkoly a učební osnovy plní žák s drobnějšími nedostatky (na nižší úrovni)
- 3 – žák plní zadané úkoly a učební osnovy pouze částečně, jeho domácí příprava je průměrná
- 4 – žák neplní zadané úkoly a učební osnovy, má zásadní nedostatky v domácí přípravě

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy

Frekvence, struktura a způsob zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům